

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strad
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

† Regina Victoria.

Mercuri a sosit pe telegraf știrea, că regina Angliei, *Victoria*, a murit în castelul dela Osborne. N'a fost mult bolnavă, ci a murit așa zicând de bătrânețe, căci era în vîrstă de 82 de ani.

Englezii, după-cum se vestește, sînt cuprinși de sinceră părere de rău pentru această pierdere, de oare-ce regina *Victoria* a fost una din cele mai bune domnitoare.

Peste 63 de ani a stăpănit ea Anglia și celelalte țări, ce se țin de ea și în acest lung restimp 'și-a știut câștiga stima și iubirea tuturor.

Și prin ce a ajuns la aceasta?

Mai întăiu prin aceea, că ea era cea dintăiu, care respecta constituția (legea fundamentală) și legile țării și pretindea dela fiecare să le respecte. Ea nici-când nu s'a amestecat în partide, ci stătea peste ele, drept controlă. Prin aceasta Englezii au ajuns acolo, că *drepturile cetățenesti* sînt foarte mult respectate în Anglia, cum n'au fost nici-când mai înainte de domnia *Victoriei* și voința poporului n'a fost împedecată a se manifesta.

Aceste lucruri se întămplă în o țeară numai sub domnia unui bun domnitor.

A doua virtute a repozatei regine a fost iubirea patriei și a neamului peste care domnea. Toate lucrările ei au fost îndreptate într'acolo, ca neamul englez să se înalțe, să înainteze, să se întărească. Și în privința aceasta a și ajuns la frumoase rezultate.

Sub lunga ei domnie împărăția engleză s'a mărit, așa că acum este aproape de două-ori atît de mare, ca atunci când a început ea a domni. S'au întemeiat nouă colonii, s'au făcut cuceriri, așa că steagul englez fălăie în toate părțile pe rotogolul pămîntului. Cuceririle aceste au avut de scop înaintarea și lățirea negoțului englez și prin aceasta îmbogățirea țării și a poporului. Și în adevăr, că sub regina *Victoria* negoțul și industria Angliei a luat un avânt foarte mare.

Pentru a ajunge la aceste rezultate, Anglia a purtat mai multe războaie, în depărtate părți de pămînt și în toate aceste a eșit biruitoare, lățindu-și stăpînirea. Dintre aceste cel mai crunt este cel de acum, cu *Burii*, și acesta este totodată și cel mai nedrept. Pentru aceasta însă nu regina e de vină și poate-că chiar el a scurtat zilele bătrânei regine.

„Nu m'au putut cruța, — zise ea odată celor din jurul seu, — la zilele mele înaintate de acest războiu nedrept? Fiecare mamă pe mine mă blăstămă, când fiu-seu cade pe cîmpul sîngeros de luptă. E grozav pentru mine gîndul acesta.”

— Altă-dată zise earăși:

„Spuneți-'i lui *Krüger*, că eu nu port nici o vină. Dreptul meu constituțional nu poate împedeca astfel de grozăvenii, dacă domnii ceia din parlament votează bani pentru războiu.”

Așa a fost regina Angliei. Ea a cărmuit cu dreptate, dar' cu mâni agere și a murit înainte de a vedea sfîrșit războiul cu *Burii*.

Cum se va sfîrși acesta, nimenea nu știe. Una însă e sigur, că fiul și

urmașul reginei va avè mari greutăți de a susține puterea și vaza Angliei, de oare-ce ea are mari rivali pe mări și prin țările depărtate, pe statele *Francia*, *Germania* și *Statele-Unite din America*.

Din Austria.

În Austria s'au sfîrșit alegerile pentru parlament, care se va deschide în curînd. Resultatul alegerilor e cam ciudat, fiind deputații de vre-o 26 de partide. Între deputați sînt și 6 Români din *Bucovina*.

Știrile mai nouă sînt următoarele:

Neînțelegeri între miniștri.

În sinul cabinetului s'au ivit diferențe la compunerea *mesajului de tron*, cu privire la formularea pasajului despre *chestia limbii*.

Consiliul ministerial ținut alaltăieri s'a ocupat de nou cu pasajul acesta și s'au făcut încercări de a se delătura diferențele, dar' fără rezultat. Din cauza aceasta în cercurile politice din *Viena* s'a răspîndit știrea despre o crîșă ministerială iminentă. Prim-ministrul *Körber* a făcut raport detaliat *M. Sale* despre acest incident ivit în sinul cabinetului.

Parlamentul.

Consiliul ministerial a decis convocarea parlamentului pe 31 l. c. Publicația în privința aceasta a apărut în numărul de ieri al lui *„Wiener Zig.”*

Se zice, că *Dr. Pacak* va interpela în prima ședință în chestia numerotării poporului; *Pacak* are informații, că în *Boemia-nordică* s'au făcut la conscriere mari nedreptăți față de elementul ceh.

FOITA.

Fata bătrână.

— Piesă în versuri într'un act. —
(După colecțiuni populare, alcătuită de *Julian Devale*).

Personale:

Salomia, fată bătrână.
Ioana, mama ei.
Maria, mătușa *Salomie*.

I. } Feciori.
II. }
III. }

(Scena se petrece într'un sat din *Ardeal*; acasă la *Salomia*).

Maria:

— Ce folos, fată de tine...
Te găta maică-ta bine,
Mergi la joc nu te ia nime;
Vii acasă supărată,
Te dai cu capu de vatră.

De ciudă și de amar
Îți asvirli bertăța 'n jar,
Năframa cu ciucurii
Pe sub cloca cu puii,
Și pieptarul mătăsit
Pe sub vatră-'i tăvălit!

Ioana:

— Draga mamei torcătoare,
Când te-'i duce 'n șezătoare
Spune badii la ureche
Că ești tinerică veche.

Salomia:

— Maică, măculița mea!
Nici în seamă nu băga,
Că și eu m'oiu mărita,
De nu-'n ești-an, de-altă-dată
Și tot voiu fi măritată,
Că m'oi duce-'n șezători
Și m'oi pune 'ntre feciori,
Și le-oi șopti la ureche
Să nu priceapă că-'s veche,

Și le-oi pune sorbitură
Să nu mă caute-'n gură,
Că n'am nici dinți, nici măsele
Numai gîngei cu sbărcele,
Numai un an de-ar mai trece
C'apoi is de-o sută zece!

Ioana:

— Ah! drăguța maicii fată
De te-aș vedea măritată
Nu te-aș da pe lumea toată!

Maria:

— Fata, dacă 'mbătrânește
Pune paie și-o pârlește,
Că nime n'o mai peștește.
Ea șede tot supărată,
În posturi nepieptenată,
Nelăută, nespălată.
Ear' Crăciunul când sosește
Se pieptenă, se chitește.
Dumineca 'n sîrbători
Tot așteaptă pețitori.

Cehii și Polonii.

Neînțelegerea între Cehii și Poloni a eșit mai bine la iveală în urma discursului către alegători a contelui polon *Vodzicki*, ales deputat în cercul Cracoviei. *Vodzicki* a zis, că cu emiterea ordinațiilor de limbă s'a făcut o greșală. S'a dovedit — a zis el mai departe — că *Cehii s'ar fi îndestulit și cu concesiuni mai mici*, dacă le căpătau la timp.

Răspunzând la declarațiile aceste „*Narodni Listy*” se întreabă, că oare e posibilă o alianță cu astfel de oameni, cari au privilegiu și drepturi și se exprimă în mod așa de vătămător asupra pretensiunilor naționale ale Cehilor?

Contele *Vodzicki* — serie mai departe „*Nar. L.*” — e infuriat pe noi pentru pretensiunile noastre de drept. Cunoaște el oare desvoltarea istorică a Austriei? Cine dintre noi s'ar pune să turbure visurile Iagelonice și să se amestece în afaceri, cari nu-l privesc?

Ziarul își încheie răspunsul, cu declarația, că Cehii tineri își vor căuta puterea pentru luptă și rezistență în ei înșiși.

Victoria, regina Angliei.

Vieța ei.

Martia trecută la orele 6 $\frac{1}{2}$ seara a închis ochii pentru totdeauna regina Angliei, domnișoara peste întinse țări în toate cinci continentele pământului. Ea s'a născut la 24 Maiu 1819. La 20 Iunie 1837 s'a suit pe tronul Angliei, 2 ani după aceea s'a căsătorit cu prințul Albert de Coburg, cu care a dus un traiu foarte fericit. Din 1861 a rămas văduvă. Ea a avut 9 copii, dintre cari al doilea, Albert Eduard, principe de Wales, e moștenitorul tronului. Al patrulea fiu al ei, Alfred, duce de Edinburgh, căsătorit cu Maria de Rusia, e tatăl principesei de coroană Maria a României.

Mercuri s'a suit pe tron noul rege al Angliei și împărat al Indiei, Albert Eduard.

Răsboaiele de sub domnia ei.

Cu toate-că regina a fost o femeie iubitoare de pace, întinderea cea mare a Angliei și interesele ei neguțătorești a silit-o să se invoiască de multe-ori la răsboaie.

(Cătră Salomia):

— Mărită-te, horholină,
Nu ședea fată bătrână,
Că și dracu s'a 'nsurat
Și tu nu te-ai măritat!

Salomia:

— De mult m'aș fi măritat
Maica, de m'ar fi 'nvățat
La lucru, la rugăsiuni,
În loc să port la mînciuni.
Pita n'o știu frămênta,
Pe lopată n'o știu pune
De n'oi lega-o o' fune,
În cuptor n'o știu băga
De n'oi chema vecina,
Nu știu cine m'a lua!

(La o parte):

— Adă-mi Doamne și pe-al meu
Fie cât de nătărău,
Fie cât de blăstemat.
Numai s'aibă olop în cap.

Primul răsboiu sub domnia reginei l-a avut Anglia la 1839 în Afganistan. Al doilea răsboiu în Siria la 1840; al treilea în China la 1842; al patrulea în India și Afganistan la 1843; tot la 1843 în India contra Moharaților; tot acolo la 1846 în contra Sikilor; la 1848 în Pendja și la 1849 în Canada. În 1852 a fost cucerită Birma din India-posterioră. A urmat marea răsboiu cu Rusia la 1854 și 55. Apoi la 1856 s'a răsboit earăși cu China și la 1857 cu Persia. În 1857 a izbucnit marea răscoală în India, care fu însă sufocată. Tot în acest an au ocupat Englezii împreună cu Francezii pentru prima-ură Peking-ul. În 1860 au fost din nou bombardate forturile dela Taku și Peking-ul fu din nou cuprins. În 1862 a fost pusă la cale de Anglia și Napoleon nefericita expediție în Mexico. La 1863 Anglia a avut răsboiu cu Japonia și tot în acel an a purtat răsboiu de estirpare în Noua-Zeelandă și în Africa contra Așanților; la 1864 în Himalaia; în 1865 în contra Negrilor răsvrățiți în Jamaica. La 1866 s'a început marea răsboiu Abeșinian. La 1873/74 a ocupat în Africa regatul Așant și insulele Fidhisi în Australia. În 1875 au fost cucerite părțile rămase în Birma și statul Malaj. În 1876, 28 Aprilie, regina Victoria și-a luat titlul de împărăteasă a Indiilor. La 1877 a fost primul răsboiu Transvaalian, dar' la Majuba oștile engleze au fost înfrânte și Burilor li-s'a recunoscut independența. Tot atunci a izbucnit al treilea răsboiu afgan, care a durat 2 ani. La 1879 s'a purtat răsboiu contra Zulukafferilor și earăși noul răsboiu afgan sub conducerea lui Roberts. La 1880 a fost cucerită țeara Basuților în Africa sudică, și tot atunci Englezii s'au bătut din nou cu Burii. În 1881 Englezii au dat năvală în Egipt, de unde au urmat un șir lung de lupte în valea Nilului și în Sudan, până-când Kitchener a ocupat întreg Sudanul ostic până la lacuri.

Pe cât de inveseitor a fost pentru ea sfirșitul acestui răsboiu, pe atât luptele puțin glorioase cu Burii cei viteji, i-au amărit zilele din urmă. Și pe cei mari îi ajung loviturile grele.

DIN LUME.

Sărbătoare mare la Berlin.

În capitala Germaniei, precum am amintit în numărul trecut, au fost mari sărbări în ziua de 5 (18) Ianuarie. Atunci s'au împlinit tocmai 200 de ani, de când principele unei țerișoare neînsemnate din familia vestită a *Hohenzollernilor* (din care este și regele României) și-a pus pe cap coroana de rege al Prusiei. Împăratul de azi al Germaniei, Wilhelm II., este totdeodată, precum știm, și rege al Prusiei și anume al optulea rege din familia de Hohenzollern.

Tot în anul acesta s'au împlinit 30 de ani, de când multele țerișoare nemțești de mai nainte, resirate în atâtea părți, s'au unit într-o împărăție mare germană.

De atunci, regele Prusiei este și împăratul Germanilor, și de atunci Germania mare și unită s'a înălțat tot mai mult în putere și în cultură, încât astăzi ea este țeara, al cărei cuvânt cântărește mai mult, când e vorba de vre-o afacere mare în Europa. De aceea vedem, că mai ales popoarele mici, dar și cele puternice, se silesc să câștige prietenia împăratului german.

La iubileul de 200 de ani al regatului prusian au luat parte nu numai trimișii principilor și regilor din Germania, ci trimișii tuturor statelor europene. Archiducele Francisc *Ferdinand*, moștenitorul tronului austro-ungar, a fost în numele Austro-Ungariei, ear' în numele României s'a prezentat la Berlin moștenitorul tronului român, principele Ferdinand.

Ca la toate prilegiurile acestea însemnate, s'a ținut mare slujbă d-zeească, împăratul german a pus cunună pe mormântul lui Wilhelm I., apoi a încoronat statua regelui Frideric I. S'a făcut paradă militară, și soldații au defilat frumos pe dinaintea împăratului. S'au dat prânzuri mari împărătești. Împăratul a ținut vorbiri însuflețite soldaților, pe cari îi îndeamnă să fie și de aci înainte tot așa de credincioși împăratului și pa-

Si se meargă vestea 'n sat
Că și eu m'am măritat!
(Se aude lătrat de câni).

Auzi, maică, câinii bat
Oare 'n curte cine-a 'ntrat?
Poate-s niște pețitori
Și se țin la cheutori.
Frunzuliță alunei,
Taie, maică, tăieței
Si 'mi-i taie mărunței
Că vin pețitorii mei.
Taie-i iute și te poartă,
Că eată-lai pe la poartă!
Chiamă-i, măicuță, în casă
Și 'mi-i pune după masă,
Dă-le, maică, de mâncare
Să nu mă cate-așa tare.
Dă-le, maică, de beut
Să nu mă cate-așa mult,
Că eu nu sînt tare veche,
Atâta eă n'am păreche,
Un an doi de vor mai trece
Vor fi vre-o cincizeci-și-zece.

(Afară se aude cântând: „Florile dalbe”).

Auzi mamă, auzi zău:
Ăla-i chiar drăguțul meu,
Ține-mi-l-ar Dumnezeu!
Vai de capul meu, săracul,
'Mi-am uitat s'aduc colacul
Și cu pecia de carne,
Și cu brânza
Și cu pânza.

Ioana.

— Nu-i destul că ești bătrână,
Nu știi toarce-un smoc de lână,
Ești și proastă și uitucă
Vie dracu să te ducă.

Trei feciori.

Feciorul I.

— Bună seara lui Crăciun!

Ioana:

— Să trăești, fecior bătrân.

Feciorul II:

— Așa-i zău, cine trăește
Tot mereu îmbătrânește

triei. Mai ales împăratul a pus mare preț în vorbirea sa pe armata maritimă germană, de care de aci înainte va fi mare trebuință.

Representanții țerilor străine s'au dus la castelul împărătesc și acolo l-au felicitat cu căldură pe împăratul.

Seara întreg Berlinul a fost iluminat în chip fermecător de frumos și la teatrul cel mare s'a dat o reprezentație de gală cu minunate cântări. După teatru Archiducele Francisc Ferdinand s'a întors cu trenul dela Berlin.

Burii.

O știre mai nouă din Haga (Olanda) ne spune, că în curând se va muta acolo oficiul, care conduce afacerile din Transvaal ale Burilor. Consulul (purtătorul afacerilor) olandeze din Lorenzo-Marquez (un oraș în țeara Burilor), a sosit la Haga și a adus vestea, că Burii stau foarte bine și că oastea lor are puști și tot felul de arme pentru ani îndelungați și Englezii, după părerea lui, nici-odată nu vor pute birul.

În curând Burii vor bate toate orașele englezești și ținuturile dimprejurul lor, vor arunca în aer șinele dela calea ferată și-i vor tăia generalisimului *Kitchener* toate legăturile cu marea. Încercările acestuia de a-i îndupleca să depună armele, Burii le-au respins și președintele Krüger a spus-o încă odată lămurit: *»Totul ori nimica. Noi vrem libertate și neatîrnare întreagă. Dacă Englezii nu se învoiesc la asta, vom începe de aci înainte să nimicim cu foc și cu sabie tot ce va ajunge în mâinile noastre.*

În China.

Pacea s'a făcut, împăratul Chinei și-a pus sigilul pe ea. Dar' pacea aceasta e numai până atunci, până-când se vor înțelege cu privire la cererile și despăgubirile, pe cari le pretind Europeanii. China ar fi silită să plătească mai bine de un miliard (o mie de milioane) de mărci (o marcă = 60 cruceri). De-i va plăti, atunci se va încheia pacea definitivă și se vor retrage trupele puterilor din China.

Și nici-când nu 'ntinerește.
Numai fata dumnia-voastră
Tinără-i ca buna noastră.

Ioana (Salomei):

— Dă-te, dragă, puica mea,
Dă-te iute nu șede
Și șoptește-le ceva,
Doar' nu te-or prea căuta.
Le șoptește la ureche
Că tu nu ești tare veche,
Numai doi ani de-or mai trece
Ești de patruzeci-și-zece!

Salomia (la o parte):

— Patruzeci de ani îmi pare
De când port pěr pe spinare...
Nime grija mea n'o are!

Ioana (cătră feciorul I.):

— Trandafir crescut în fên
Rêu își stă june bătrân,

Crisă de cabinet în Bulgaria.

Din Sofia se depeșează, că ministrul *Ivanciov* a demisionat. Principele a încredințat pe *Petrov* cu formarea noului cabinet.

Știri mărunte.

Ivanciov, ministru-president al Bulgariei, cu toți ceilalți ministri și-au dat demisiunea. *Petrov* va fi urmașul.

Dieta franceză a decis ca discursul ministrului-president *Waldeck Rousseau*, pentru legea congregațiilor catolice să fie afișat pe zidurile Parisului.

SCRISORI.

„Reuniune de înmormântare în Seliște“.

Seliște, 7 Ian. 1901.

Onorabilă Redacțiune!

Tot vești bune am fericirea de a vă scrie de aici! O nouă ispravă vrednică, bună și folositoare am să adaog la lungul lanț de fapte mărețe ale fruntașilor din Seliște.

Încă în sărbătorile Rosaliilor din anul trecut, dl *Petru Drăgits* în conțelegere cu fruntași și poporul comunei Seliște într'o conferență publică au hotărît pornirea unor lucrări noi în comuna aceasta spre binele și folosul locuitorilor ei.

Legată fiind această laudabilă hotărîre de o zi sfântă, roadele ei numai mănoase au putut să fie. Așa și este. Eată că în ziua *»Botezului Domnului*, adunați din nou, fruntași și poporul acestei comune au declarat de constituire o nouă însoțire folositoare locuitorilor ei, o *»Reuniune de înmormântare*.

Sfințenia zilei a fost sigilită prin o faptă nobilă și creștinească, făcută spre binele obștesc!

Ce frumos și creștinesc esemplu de imitat!

Când poporul nostru, de pretutindenea, fiecare zi de sărbătoare va sigila sfințenia ei prin fapte de soiul acesteia, făcute pentru binele comun, atunci el nu numai că își sërbează în modul cel mai demn și creștinesc sfintele sărbători bisericesti, dar' totodată va face pe toate căile mari și frumoase înainte, care îi vor croi un... viitor de aur.

Trandafir crescut în iarbă
Rêu își stă june cu barbă.

Feciorul I.:

— De-aș ajunge pân' la toamnă
Să mă 'nsor să iau o doamnă.

Ioana:

— Lasă-le la dracu doamne
Că și ele mor de foame,
Mai bine una de-a noastră
Fie măcar și mai proastă.

Feciorul I.:

— Pentr'o țir de loc de casă
Nu iau fata cea rămasă,
Pentru o țir de loc de șură
Nu iau fată știrbă 'n gură.

Feciorul II.:

— De 'mi-i da-arginți o miie
Eu 'ți-oi fi ginere ție,

Ideea înființării unei Reuniuni de înmormântare aici a fost primită dela început cu multă bunăvoință și căldură din partea poporului. De aceea comisiunii, aleasă în sărbătorile Rosaliilor spre a pregăti cele de lipsă întru intruparea acestei idei, i-a fost cu puțință a face totul ca Reuniunea să fie în mod oficios declarată de constituită.

Anunțată fiind pe ziua de *»Bobotează* adunarea de constituire, pe orele 1/3 p. m., *»sala festivă* a școlii a fost indesuită de public participant.

Dl director școlar *Dumitru Lăpădat* în numele celor cari au făcut invitația pentru adunarea de azi, bineven-tează pe cei prezenți și pentru de a pute să urmeze consfătuirea după formele usitate, roagă pe cei prezenți a-și alege un președinte și un notar. Se alege prin aclamațiune de președinte dl *Dumitru Lăpădat*, ear' de notar dl inv. *D. A. Mosora*.

După acestea dl președinte făcând istoricul lucrării comisiunii alese, prezentează totodată și un proiect de statute pentru înființanda Reuniune.

Proiectul după-ce în general a fost primit, este primit întocmai și la desbateră specială.

Conform statutelor enunțate, Reuniunea de aici se constituie constatătoare din 600 de membri. Fiecare membru plătește timp de zece ani taxă anuală de patru coroane. La moartea lui, următorii capătă suma cotisațiunilor anuale solvite și un ajutor de cincizeci coroane. Cine plătește cotisațiunile (taxele) anuale timp de 10 ani, înceată de a mai plăti și următorii lui primesc la moarte 40 coroane (suma cotisațiunilor solvite) și încă un ajutor de 60 coroane. Total 100 coroane.

Anume s'au făcut cotisațiunile anuale așa de mici, pentru-ca să fie astfel cu puțință chiar și celor mai săraci a intra de membri în această Reuniune.

Votate fiind statutele și numărul membrilor Reuniunii fiind asigurat, Reuniunea se și constituie provisoric, rămânând a-și începe activitatea îndată-ce statutele ei vor fi luate cu aprobare spre știre de ministru. Astfel au știut Seliștenii sërba ziua *»Botezului Dului Isus Christos*.

Că sînt om de omenie.
Și mai dă-mi încă ceva:
Dintre vaci pe Cindeșă,
Dintre oi pe Oacheșă,
Dintre găști pe Boarzășă,
Dintre găini pe curca,
Și 'ți-oi lua fata ta!

Ioana:

— Dacă te-i 'nvoi așa:
Două rațe și-un rățoi,
Să-ți apuci și tu la boi,
Două rațe potcovite
Să-ți apuci și tu la vite.

Feciorul II.:

— Ba eu așa n'oi mai vrea
Și tu fata 'ți-i ținea.
Din ce-i floare să 'nflorească
Și tot la vale să crească.

Salomia (la o parte):

— Vai de mine cum mă doare
Trupul meu pe subsuoare;

Rămâne de dorit acum numai, ca cu aceeași însuflețire, cu care poporul a primit și a săvârșit una dintre lucrările nouă ce s'au proiectat în conferința ținută la Rosalii, să se ducă în îndeplinire și celelalte lucrări proiectate atunci, și în primul loc *»Insofirea pentru valorisarea laptelui»*, ca una care este merită a procura și sporii locuitorilor de aici nouă și sigure isvoare de venit, de bogăție.

În speranță, că poporul de aici va ști aprecia și în viitor nisuițele binefăcătoare ale fruntașilor sei, cari, — mărturie sânt faptele trecutului și ale prezentului — au lucrat totdeauna cu bune și curate cugete la înaintare pe toate căile a poporului de aici, cât de curând și celelalte lucrări proiectate în frunte cu cea amintită mai sus... trup se vor face.

Să ne ajute Dumnezeu, atât nouă Săliștenilor, cât și întregului popor român, în toate pornirile noastre la săvârșirea de fapte nobile, folositoare și românești.

Arghir.

Din Zarand.

Conferință preoțească. Sinod protop. extraordinar. — Producțiune declamatorică-musicală a tinerimii din Zarand și jur pentru *»Masa studenților»* din Brad. — O denunțare.

Pe 27 Decembrie 1900 v., ziua a treia după *»Nașterea Domnului»*, a fost convocată preoțimea din Zarand la conferință menită și aceasta de a căuta căile cele mai potrivite spre înaintarea preoțimii și poporului pe toate terenele.

Tot pe ziua aceasta a fost convocat și sinodul protopopesc extraordinar al tract. Zarand pentru deliberarea chestiunii, cum să se repartizeze asupra parohiilor competențele pentru întregirea dotațiunii protopresbiterale.

S'a ținut serviciu divin săvârșit de dl protopop *Vasile Damian*, după care preoții în număr de 13—14 din 49 s'au adunat la conferință în o sală de prelegeri a gimnasiului.

Prin 2—3 cuvinte conferința e deschisă. S'a citit circularul cel frumos și bogat în idei, apoi a urmat o discuțiune slabă a importantului obiect: Cum s'ar pute înființa un *fond arhidieceșan* pentru ajutorarea preoților în vremuri mai grele, decât cele de față? — Propunere mai merituoasă a făcut părintele *Ioan Perian*, din Crișciori. — S'a ales o comi-

Vai de mine cum se nfrânge
Trupul meu pe und' se noinge.

Feciorul II.:

— Dumnezeu să te ferească
De soacră cerșitoarească,
Te uscă, te face iască,
Te bagă'n boală cănească.

Feciorul III.:

— Ca să nu avem mânia
Dă-ne carnea, Salomie,
Și colacul; dă-ne brânză,
Dă-ne riful cel de pânză,
Să ne ducem...

Salomia:

— Faceți bine și iertați
Măne pe la noi întrați:
Carnea nu s'a afumat,
Colacul nu-i frământat,
Pânza încă nu-i țesută
Și brânza nu-i începută.

siune, care să prelucere un proiect de statute și acesta să se aștearnă la consistor.

Peste tot conferința nu a fost însuflețită, după-cum cerea importanța obiectelor.

După conferință era să se țină sinodul protopopesc, unde s'ar fi luat ceva hotărâre cu privire la întregirea dotațiunii protopopești. Această chestiune deocamdată a rămas neresolvată, căci din cauza gerului membrii sinodului nu s'au putut prezenta. Nu pot crede, că indiferentismul ar fi fost cauza.

În 1/14 l. c., tinerimea din Zarand și jur a aranjat în Brad cu concursul unui grup de pedagogi cursul II. din Sibiu o producțiune declamatorică-musicală urmată de dans, în favorul fondului *»Masa studenților»* din Brad.

Toate punctele din program au fost executate cu precisiune de admirat de vrednicii tineri pedagogi, cari în butul tuturor greutăților, în butul gerului mare, cu sacrificii proprii și cu nobilă abnegațiune n'au pregetat a abziice de dulceața sărbătorilor în casa părintească și au alergat la Brad numai ca și ei să contribuie la înflorirea umanității instituțiunii, în folosul căreia s'a dat producția.

Mai fiecare punct din program la aplausele, ce nu voiau să înceteze, a fost repetat. — Foarte bine și-au achitat rolul teologii George Almășan și Nicolae Tiu, apoi dl Ioan Bărna, învățător, Vaca, în rolul de Jidan din Galiția. Asemenea dl Emanuel Pop, teolog absolut și învățător cu discursul *»Prin muncă la fericire»* a produs o impresiune plăcută în inimile ascultătorilor.

După eshaurierea programului a urmat dansul, care a durat cu foc până la 4 ore dimineața.

Public a fost numeros, dovadă că îmbrățișează cu dragoste și căldură instituțiunea *»Masa studenților»* și o știe aprecia.

Din inteligența română din Brad am observat pe următorii: Const. Costin, profes.; Vas. Boneu, prof. cu soția; Ioan German, inv. cu soția; par. Andron Bogdan cu soția; d-șoara Marița Cristea, învăț.; Valeriu Căndrea, pretor cu soția și dl adv. Geras. Căndrea. Mulți au absentat.

Din jurul Bradului am observat pe d-nii: Ioan Șortan, par. Blăjeni cu st. soție; Enea Joldea și Nicolau Vidu, învățători în Hălmăgiu cu st. lor soții; George Bob, notar în Hălmăgel cu soția; Maria Ionuț din Bucium cu fetița; Ioan Fugăță, par. în Luncoiul-de-jos cu st.

Feciorii:

— Vă lăsăm cu bucurie
Fata fată să rămăie,
Dar' la joc să nu ne vie.

Feciorul I. (strigă pe ușă afară):

— Ian auziți, mei feciori,
Cari mergeți prin șezători,
Care fată-i mai bătrână
S'o punem cățea la stână,
S'o legăm cu lanț de păr
Să mănecă cu câinii zăr,
S'o legăm cu lanț de buză
Să-i dăm drumu-n cucuruză
Când va mânca să s'auză,
Și-n tot satul să se știe
Că o chiamă Salomie.

(Salomie începe a plânge).

Feciorul I. (cătră public):

— Ne-nchinăm cu veselie,
Cu bănat să nu vă fie!

soție; Aron Roman, diac. în Luncoiul-de-sus cu st. soție; Costea, par. în Ruda cu st. familie; Matelu, par. în Uibărești. Mihuț, par. în Cărăstău; I. Suga, par. gr.-cat. în Zdrapți; Pavel Lazar, inv. în Terețel cu soția; Ometă din Terețel cu soția; Savu Stănilă, par. în Ribița cu soția; Ioan Faur, inv. în Crișciori cu soția; Nicolae Popa din Herțegani cu soția; N. Florea, par. în Rișca și alții cari mi-au scăpat din vedere.

Dintre orășeni și plugari-proprietari din Brad am observat pe: Aron Feier, proprietar; Nicol. Obedău, comerc.; Ioan Împărat, măcel. cu soția; George Costea, Ioan Stanciu, comerc. cu familia; Militon Giurgiu, măcel. cu familia, Ilie Omătă, hotel. cu familia; Lazar Pârva, proprietar; Crăciun Baianț, econ. și N. Onea, vicanotar în Luncoiul-inf. cu soția.

Succesul moral a fost peste așteptare și a fost mulțumitor și cel material, deși, durere, unii cu inimă neagră au riscat a răspândi cu 2—3 zile înainte vestea, că producțiunea și petrecerea e sistată, ba chiar unii oaspeți au fost aspru apostrofați, că ce au căutat la petrecere.

Tineri diletanți străini au fost: A. Nedelcu din Tălmăcel; Ioan Ardeu, P. E. Constandin din Daneș; C. Măhăra din Săcădate; G. Tăban din Feldioara; Ilie Aleman din Săcădate; Nistor Toma din Dobra; V. Popa din Porcurea; I. Iula, V. Creangă din S.-Petru; Ad. Iezan din Uibărești; I. Crișan din Zam; N. Toma din Ribicioara; G. Almășan, N. Tiu și Ioan Bărna; ei au fost încuartirați pe la țărani, afară de doi.

Pe la 2 ore din noapte, în pauză, tinerii adunați cu mândre fetițe la o masă își petreceau în liniște cântând cântece. În acest restimp părintele Ioan Șortan cu ceilalți domni preoți au oferit tinerilor oboșiți o cină și bere. Tinerii la aceasta au răspuns cu cântecul: *»Să trăească ntru mulți ani»*.

A fost destul, ca doi domni Maghiari, cari petreceau la o masă vecină, să facă atent pe sergentul de gendarmi, ca polițaiu, că tinerii cântă: *»Să trăească domnul Țar!»* Sergentul în voce bună, numai decât a provocat pe tineri să nu mai cânte *cântece revoluționare*. Parochul Ioan Șortan și Ioan Fugăță au condus pe sergent între tineri și tinerii i-au intonat și lui cântecul revoluționar: *»Să trăească ntru mulți ani»*. Dar' cu toate aceste sergentul a doua zi a făcut arătare la pretură. A fost citat dl Vasile Boneu și interogată, că are cunoștință, că tinerii la petrecere au cântat: *»Să trăească domnul Țar?»* Dl V. Boneu însă a întrebat pe dl pretor, dacă sergentul știe românește și dacă da, fost-a destul de treaz să priceapă ce se cântă și ce înțelege sergentul sub *»Țar»*?

Întrebările au rămas fără răspuns. În urmă dl V. Boneu declarând, că astfel de cântece la Români nu se află, a adus înainte pe dl Șortan și pe tinerul Nedelcu. Toți au fasonat, că au cântat: *»Să trăească ntru mulți ani»*, și că sergentul, cum și cei doi domni nu știu românește, nice nu pot pricepe, că în cântecele românești nu ocur barbarisme ca d'al de: *»Se trăească dl Țar»*.

Ungurații nostri desmeteciți au declarat, că ei auzind cuvintele: *mulți ani*, au cugetat, că se cântă despre: *domnul Țar*.

Toate aceste declarațiuni atât a denunciaților cât și a denunciaților s'au luat la protocol, acesta s'a subseris de toți și *domnul Țar* a rămas în capul celor cu gârgăuni!

Doamne, atât de amar ne-ai osândit, încât de spionistici să cântăm cântece nevinovate nu putem!

Un oaspe.

PARTEA ECONOMICĂ.

Clădiri economice.

I.

Un econom harnic are pe ograda sa: casă, fântână, șură, grajd, cotețe pentru porci, cotețe pentru gălile, șopru pentru fân, grănar pentru bucate, coșar (coșteiu) pentru cucuruz ș. a.

Să vedem cum ar trebui să fie acelea, ca să-i aducă folosul dorit?

Fântâna. La fântâna bună mulți oameni s'adună, e o vorbă veche și adevărată. Dar' ca să avem o fântână bună nu atîrnă totdeauna dela voea și puterea noastră. Că de multe ori cheltuim cu facerea unei fântâni preț de o vacă bună, și când e gata — apa ei nu-i bună de beut, ori că după un timp seacă de nu-i în ea nici un strop de apă. Ce facem atunci? Ne scărpinăm în cap, ne ciudim, fără nici un folos. De aceea trebuie să fim cu băgare de seamă la facerea unei fântâni ca: a) să o săpăm departe de gunoii ori de groape mocirloase; ea să fie unde avem locul cel mai sbicit din ograda; b) să săpăm fântâna pe secetă. Mai bine în dricul verii când sunt secetele cele mari, ori în dricul iernii, când asemenea e secetă. Fântâna săpată pe secetă în veci nu rămâne seacă, vezi bine dacă am săpat-o destul de adîndă. Că nu-i destul să săpăm până dăm de apă, ci și după aceea mai trebuie să săpăm de vre-o jumătate de metru, ba și de un metru întreg. Dacă în fundul fântânii am dat de prund, atunci să fim incredințați, că apa va fi bună, numai să nu facem apoi în apropierea ei gunoiar, nici să lăsăm a se ține baltă în apropierea ei.

Fântâna trebuie zidită cu peatră. Mai buni sînt bicoșii mari culeși de pământ lângă rîuri. Dacă de aceea nu avem, atunci folosim peatră de stan. În fundul fântânii, până nu începe a clădi peatra, punem întăiu colaci de lemn de stejar. Aceia-i încheie măiestrul în fundul fântânii. Sub ei pune niște petri mari, pe o formă de groase, ca nu cumva ei apropiați fiind de fundul fântânii și închegați cu acela, să astupe isvoarele.

Fântâna se clădește în formă conică, adică la fund mai strîmtă și de ce se apropie de gură, de aceea se tot lărgeste, numai frumos și aproape pe nesimțite.

Ajunși cu clădirea petrilor până deasupra fântânii, acolo punem un strat gros de lespezi de peatră, care să treacă ca de o palmă bună peste suprafața pământului, și pe ele așezăm cotețul fântânei. Acesta îl facem de lemn, ori dacă avem de-a îndemână o baie de peatră bună, lăsăm să ni-l facă din o peatră groasă, pe care petrarii o scobesc ca un butoiu mare. Jur împrejurul cotețului fântânii să prunduim bine cu petriș ca să fie locul mai ridicat decât curtea; atunci nu s'a pută scurge apa din curte în fântână. Pe lângă fântână să ținem pururea curățenia cea mai mare. Să adunăm mereu balegile ce le lasă vitele când vin la adăpat. Că de le lăsăm acolo, ele se moaie de ploi și zama lor străbate prin pământ în fântână și prin aceea apă apătă un

gust rău. Afară de aceea ne facem și daună, dacă nu ducem balegile pe gunoier, că gunoierul este baia de aur a economului; acolo trebuie să adunăm toate balegile și gunoalele, acolo au să se dospească și de acolo le ducem pe locul, ce are lipsă de îngrășare.

Din fântâni scoatem apa cu cofa, găleata, ori cu cana. Dacă fântâna este chiar la fața pământului cu gura, atunci ne plecăm și luăm cu vasul apa din ea; dar' dacă e mai adîndă, atunci trebuie să avem un cârtig. Cârligul acesta e slobod, dacă fântâna nu-i mai adîndă de un stîngin; dar' de-i mai adîndă, atunci ne-ar fi prea greu, deci cu capetul din sus îl înțepenim de cumpăna fântânii și el stă acolo înțepenit, atîrnând cu un capet în jos. Din fântânile cu cumpăna e ușor de scos, de aceea astfel sînt cele mai multe fântâni ale țeranilor noștri. Unii însă, care s'în stare mai bună, au la fântână roată cu lanț și la capetul lanțului găleata de scos. Aceste sînt bune într'atâta că cuprind loc mai puțin decât cumpăna și încă acoperit fiind cotețul fântânei, ca să nu putrezească roata, prin aceea e scutit și cotețul de putrezeală și-i scutită și fântâna, de nu plouă și nu ninge în ea.

Mai sînt și fântâni cu pompă. Acelea sînt bune într'atâta, că se scoate din ele apa mai ușor și acoperite fiind nu ne temem că doară va căde ceva în ele, precum: pui, câni, mățe, ori chiar oameni. Dar' s'a dovedit că apa nu-i așa bună din fântânile cu pompă, ca din cele slobode, deschise, unde poate umbla aerul.

Se mai ivește o întrebare: La fântânile ce sînt făcute lângă drum, de cară apă tot satul din ele și toți drumarii, e bine să fie găleată stătătoare cu care să scoată cine a voi, ori să nu fie găleată, și să se ducă fiecare om vas de acasă, dacă vrea să scoată apă?

Aci e greu de judecat, că: de punem acolo găleată statornică, beau din ea toți, cu rei cu buni, curați și necurați, unul după altul, cât de multe ori ne îngrozim aducându-ne aminte, cine a beut apă din găleată și după cine trebuie să bem noi. De nu punem găleată statornică la fântână, atunci e alt rău: fiecare își bagă în fântână vasul lui, spălat-nespălat, cum a dat Dumnezeu. Multe vase numai în fântână se spală, și apoi noi să bem apă după ele!

Deci: Fântânile publice, adică acele ce sînt făcute lângă drum, din care are drept să iee ori-cine, să fie cu pompă, și numai cu pompă. Atunci vom fi scutiți de greața, ce ne mîncă de multe ori, vîzînd după cine trebuie să bem și vom fi scutiți și de frica de a ne îmbolnăvi, bînd nu știu după cine. Fântânile din curte însă le vom face cu roată ori cu cârlig înțepenit în cumpăna. De sînt cu cârlig ori cu roată, e bine să aibă ușă deasupra și să ținem fântâna acoperită până la timpul scoaterii de apă, ca să nu cadă în ea puii de găină ori alte dobitoace, ori chiar copii. Că și astfel de casuri s'au întîmplat.

Ori-cum va fi însă fântâna, chiar de nu-i ar fi bună apa de beut, numai de folosit la bucătărie și de adăpat, dar' să o avem în ograda noastră, că o fân-

tână la casă ne folosește cât un argat harnic. De sine se înțelege, că fântâna trebuie rinită (curățită) dacă nu de două-ori, baremi odată în an. Atunci scoatem din ea apa toată cu molul ce s'a așezat în fund cu tot, ba și un rind de petriș și punem altul curat, și de-i apa dulce, punem un grunz de sare în fundul ei.

Omidele și stîrpirea lor.

Omidele se prădesc dela fluturi, cari se împart în bărbătuși și muierușe. Prin împărechere, muierușele primesc în pântecel lor sămîntă pentru mulțime de ouă, pe cari le depun apoi pe frunzele și scoarța arborilor, de primăvara începînd până toamna târziu. Peste tot trupul fluturilor, ca și al celorlalte insecte, e împărțit în trei părți: cap, piept și pântece (foale).

La cap, fluturul are două cornițe, doi ochi și o trombă încârligată, cu ajutorul căreia sugă de pe frunze și din flori — mustul, cu care se nutrește. La piept, are două aripi, cari la cei mai mulți fluturi sînt colorate, și pe cari le ține drept în sus (perpendicular), când sînt în odihnă. Foalele bărbătușilor e mai subțire, ear' al muierușelor e ceva mai gros.

Fluturii se împart: în fluturi de ziua, de seară și de noapte. Aceste două specii din urmă, au trupul ceva mai gros, ca cei de ziua. Fluturii de ziua se mai împart și ei: în fluturi de meri, muierușele cărora adică își depun ouăle pe frunzele și florile merilor; fluturi de pîr, muierușele cărora adică își depun ouăle lor pe frunzele și florilor perilor; de pruni, vișin, soc, alun, varză și alte soiuri.

Afără de fluturii de mătășă, ale căror larve (vermi), după-cum îndobște e cunoscut, produc mătășă, toți ceilalți fluturi sînt stricăcioși pomilor și legumilor de prin grădini. Chiar și fluturii de seară și noapte, străbătînd prin locuințele oamenilor, pot să devină stricăcioși, depunînd pe blanele și vestimintele de lână niște ouă, din cari mai târziu se dezvoltă moliile, cari apoi le rod și strică, dacă omul nu le închide bine, dacă nu le scutură și perie cât mai des, sau dacă nu le împătură cu foi de tăbac, nu le stropește cu apă de camfor și altele, al căror miros nu-l pot suferi, ci trebuie să fugă de ei.

Fluturii, ca și celelalte insecte, trec prin o schimbare așa numită metamorfosă, care nu este altceva, decât schimbarea ouălor mai întăiu în verme (larvă), apoi în nimfă (cocon, păpușă) și în urmă în fluture.

Pentru a înțelege mai bine aceasta trebuie să știm, că muierușele, depunînd ouăle pe frunzele pomilor, când simt că se apropie și sfîrșitul lor, se închid și îmbracă și ele cu frunzele acelea, pe cari apoi, ca să nu cadă jos din pom, le mai înfășură și leagă cu un tort fin de crengile aceluia. În starea aceasta stau apoi acățate ouăle fluturilor de crengile pomilor și peste iarnă, până-când vine primăvara cu zilele ei mai călduroase. Atunci îndată ce se încălzește, ouăle încep a se cloci și apoi

es omidele, cari nu fac alta, decât rod mereu la frunzele pomilor.

Omidile acestea trăesc de regulă câte două luni. În decursul vieții lor, cu deosebire, dacă sînt într'un număr mai însemnat, lasă une-ori pomii mai de tot pleșugi de frunze, așa că pătimesc nu numai aceia în lipsa frunzelor, ci chiar și poamele, cari nu pot afla nutre-mentul de lipsă, de oare-ce pomii se mai nutresc și prin frunze, nu numai prin rădăcini.

Când și omidele simt, că li-se apropie timpul schimbării lor, atunci se acață și ele cu un fir de tort de cren-gile pomilor, unde îmbrăcîndu-se într'o scoarță mai groasă, stau astfel câte două săptămâni, până-când aceea le plesnește și ese din nou fluturul în toată forma lui.

Fluturii de nou eșiți din păpușile lor se împărechiază și apoi încep a depune un anumit număr de ouă și în florile pomilor. Aci ouăle se clocesc apoi de căldura soarelui și închizîndu-se în lăuntru fructului îl tot găuresc și rod, până-când acela nu mai are nici o putere în el, ci e silit a căde jos, încă înainte de a fi ajuns la coacere. De aci ne putem esplica foarte ușor, pentru-ce avem câte-odată atâtea poame vermănoase.

Fluturii acestia trăesc și ei câte două luni, apoi cînd simt, că li-se apropie sfîrșitul se îmbracă în frunze, unde-și depun și ouăle, după cum am văzut și mai sus, le adună și înfășură cu niște tort subțire și astfel așteaptă timpul de iarnă.

Din această scurtă descriere se poate vedea modul de prăsire al omidelor, cari prin nutreirea lor cu frunzele pomilor, devin atât de stricătioase pentru grădini. De aceea apoi și vedem, că cultivătorii de pomi, cearcă mijloace fel și fel pentru stîrpirea omidelor.

Unul dintre aceste mijloace, este acelea de a le culege cu mîna de pe crengi, cu deosebire în decursul iernii, cînd economul are timp mai mult de prisos, de a le pune grămadă și apoi a le da foc. Culegîndu-le numai așa jos, nu facea nici e ispravă, de oare-ce după-ce dă căldura ele se pot desvolta și acolo, de unde apoi se suie pe încetul earăși în pomi.

Pomologii învățați au introdus în timpul din urmă anumite clește de fer, cu ajutorul cărora se pot depărta cren-gile molipsite cu cuiburi de omide, ear' după aceea le culeg de pe jos și le ard în cele mai multe casuri acolo în grădină. Tot pentru stîrpirea omidelor s'au mai inventat și niște făclii anume făcute, cu ajutorul cărora se pot arde și nimici chiar acolo sus pe pomi.

În timpul din urmă s'au adus și anumite legi, prin cari economii aceia, cari au pomi în grădinile lor și nu-i curăță de omide în decursul iernii, pot fi pedepsiți cu o pedeapsă dela 10—20 coroane. De aceea atragem de timpuriu luarea aminte a economilor nostri, ca să esamineze pomii de prin grădinile lor, și dacă ved în aceia frunze spânzurate să știe, că acelea sînt pline de omide și astfel trebuie nimicite fără amînare.

Timpul cel mai potrivit pentru stîrpirea omidelor este chiar acum iarna, după-cum am zis și mai sus, cînd plugarul nu are atîta lucru. Pe timpul acesta, cu deosebire pe la ameazi, cînd e mai cald, se se culeagă cuib de cuib și apoi se se ardă în foc. Pe unde nu se poate ajunge de jos, ne ajutăm cu un scaun, sau scară anume întocmită spre scopul acesta.

Dar' ceea-ce nu poate face omul și pe lângă cea mai mare bunăvoință, isprăvesc în cele mai multe casuri paserile — primăvara. Acestea de dimineața, cînd se scoală și până seara, cînd se culcă, nu fac alta decât consumă la omide. De aceea nu trebuie să lăsăm, ca copiii să prindă și huiduiască iarna paserile de prin grădini, fiindcă acelea ne fac un serviciu foarte bun și folositor totodată.

Afară de paseri, mai prind și mîncă o sumedenie de omide încă și gheunoaiele, rîndunelele, liliecii, șopârlele și aricii. Animalele acestea încă nu trebuie alungate de prin grădini, dacă voim, ca pomii să ne aducă roduri îmbelșugate.

Stîrpirea omidelor, trebuie să se facă nu numai din pomii roditori, ci și din ceialalți arbori de grădină, apoi nu numai dintr'o singură grădină, ci din comuna întreagă, de oare-ce stîrbindu-se

numai dintr'un loc, acelea vin earăși de pe la vecini, de unde n'au fost stîrpite. Pentru a împedeca încâtva această mutare a omidelor, s'a obicinuit a se întrebuița niște hîrtii mai groase, cari ungîndu-se cu păcură pe din lăuntru și învălîndu-se în forma tolcerului în jurul trunchiului pomilor, împedecă suirea acelor pe pomi.

Economii nostri, cari au și pomi prin grădinile lor, vor lucra deci foarte înțelepțește, dacă din cînd în cînd se vor uita și prin pomi după omide și cele crengi uscate, și vîzîndu-le pe acelea spînzurînd, vor începe cu stîrpirea acelor și depărtarea uscăturilor încă de pe acum, cînd au mai mult timp, căci așa zice și proverbul: »Ce poți face astăzi, nu lăsa pe mâine!»

Ioan Georgescu.

Raportul general

al comitetului central

al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”,
pe anul 1899.

(Urmare).

În ce privește *cultura poamelor*, pe lângă, că am distribuit în aproape fiecare an mii de surcei nobili, cum și pădureți: meri, peri, pruni, vișini etc., parte primiți dela guvernul țării, parte procurați din mijloacele Reuniunii noastre — am plantat în grădina fiecărui membru al Reuniunii câte un dealtoi măr pătul procurat pe banii Reuniunii. Scopul aci urmărit este promovarea pomăritului rațional cum și de a îndemna populațiunea la *cultura câte a unui soțu de poame și în massă*. Asemenea plantațiuni s'au făcut în 1891 în grădinile membrilor din Seliște; în 1892 din Gurariului; în 1893 din Tilișca; în 1894 din Sadu; în 1895 din Poiana; în 1896 din Roșia-săsească; în 1897 din Sibiel; în 1898 din Slimnic și în 1899 din Tălmăcel.

În legătură cu cele 5 cursuri de altoit pomi, la cari au participat pe lângă economi și copiii de școală și adulții, cursuri ținute la 1893 în comuna Rășinari, la 1896 în Seliște, în 1897 în Cacova, în 1898 în Sadu și

Moartea căsătorită.

Odată, de mult, de mult, urgisita de »moarte« urîndu-și viața — s'a rugat de Dumnezeu, ca să o lase să vie pe pămînt și să se facă om, ca să se căsătorească. Voia să guste și ea din fericirea, ce o au oamenii căsătoriți pe pămînt.

— Bine, — zise Dumnezeu, — du-te și-ți fă voea.

Atunci moartea plină de bucurie se coborî pe pămînt și se căsătorî. Însă o păți rău, căci a dat de o soție rea și arțăgoasă, care-i scoase peri albi. La vre-un an după căsătorie i-s'a născut un băiețel frumușel. Acesta îi mai stîmpăra amarul vieții.

A trăit moartea cu soția până-cînd a fost băiețelul de 7 ani.

Ne mai putînd răbda cicăliturile vecinice ale nevastei, se hotărî să o părăsească pentru totdeauna.

Într'o zi, cînd soția era cu rufele la vale, a chemat la sine pe băiețel și i-a zis:

»Dragul tatii! Eu nu sînt om, ci moartea. Trebuie să plec dela voi, căci vezi tu bine, că cu mamă-ta nu o mai pot duce.

Tu te du la școală și te poartă bine și dacă vei învăța, te fă doctor. Cînd te vor chema la morboși, numai la domni de cei mari să mergi, cum sînt boierii, craii, împărații și prinții. Ori-unde te vei duce tu, voiu fi acolo, și voiu sta ori la capul ori la picioarele morbosului. Însă să fii băgător de seamă la un lucru: cînd mă vei vedea stînd la picioarele bolnavului, să știi că acela se va însănătoșa, ear' cînd mă vei vedea la capul bolnavului, atunci să știi, că negreșit va muri.

Cu aceste vorbe i-s'a luat rămas bun dela scumpul seu băiat și s'a dus.

Băiatul a ascultat de vorbele tatălui seu și mergînd la școală s'a pur-

tat foarte bine, ear' după-ce a isprăvit și școalele cele mari s'a apucat de vindecat oamenii.

Odată i-a chemat la un domn mare bolnav, unde a aflat pe tatăl-seu (moartea) stînd la picioarele bolnavului. Dacă a văzut pe tatăl-seu, a chemat pe soția morbosului în altă chilie și i-a zis, că soțul ei se va însănătoșa de bună-seamă după-ce va lua leacurile lui. Așa s'a și întîmplat. Azi la unul, mîne la altul și tot vindecîndu-i i-s'a dus veste a peste multe țeri, așa că îl chemau pe la toți craii și împărații și pe toți îi însănătoșa. Se înțelege, că și banii curgeau, așa că ajunsese mare bogătan.

Odată fiind chemat la un boier mare, a aflat pe tatăl seu, pe moartea, stînd la capul bolnavului. Vîzînd doftorul aceasta, a rugat pe căseni să ese din casă (ca să poată vorbi cu tatăl-seu, căci de văzut nu o vedea nime pe moartea).

Rămas singur cu el s'a rugat ca să se ducă și să stea la picioarele bol-

în 1899 în comuna Gurariului, ținem a scoate la iveală valorosul concurs, ce ni-s'a dat de cultivatorii nostri de poame la aranjarea celor 3 *exposiții de poame*, anume: la 1894 în comuna Seliște, în 1898 în Sebeșul-săsesc și în 1899 în Sibiiu, care de care mai reușită atât în ce privește numărul esponenților, cât și numărul mare și variat al poamelor, strugurilor și produselor derivate, espuse. La aceste expoziții s'au distribuit premii în valoarea totală de fl. 233, cum și diplome de recunoștință.

Cuptorul de uscat poame sistem »Cazenille«, zidit în comuna Seliște, are de scop de a ridica rentabilitatea poamelor uscate și de a crea populației noastre un nou articol de consum și nou izvor de venit.

Tractatul *»Prăsirea pomilor«*, de presidentul nostru D. Comșa, apărut în a 2-a ediție, servește cu îndrumări în ce privește cultura poamelor peste tot.

Trecând la cultura *nutrețurilor măiestrite*, ținem a remarca, că comitetul Reuniunii începând din anul 1889 a împărțit în mod gratuit între membri mai multe zeci chlgr. semințe de trifoiu, napi de nutreț și de luțernă.

Din broșura *»Trifoiul«* de Eugen Brote, ce tractează despre modul de purcedere la cultura acestei plante, în restimp am distribuit mai multe sute de esemplare în mod gratuit.

Cu dorința ferbinte de a îmbărbăta pe economii nostri la cultura *albinelor*, colegul nostru Romul Simu, învățător și stupar iscusit, a compus broșura *»Cartea stuparilor săteni«*, pe care Reuniunea editând-o, prin ea posibilă îi este ori-cui câștigarea de cunoștințe temeinice la întocmirea stupinelor.

Tovărășiiile noastre agricole, întemeiate la insistența noastră în comunele: Seliște, Sebeșul-săsesc, Lancrăm, Gurariului, Roșia-săs, Săcădate, Avrig, Apoldul-român și Mohu au meritul de a fi contribuit la întruparea sămânței de noi aruncate la diferitele întruniri agricole. Dacă în timpul din urmă nu sântem în plăcuta pozițiune de a semna înființarea de nouă tovărășii, cauza este a se căuta în împrejurarea, că comisiunea economică comitatensă a sistat

navului, căci el are mare pagubă și hulă, dacă nu se va însănătoșa bolnavul.

Tatăl-seu însă 'i-a răspuns:

— Fiiule! de ce 'ți-am spus te ține, căci eu fac numai după porunca Celui de sus.

Doctorul îl roagă și a doua-oară, și a treia-oară, dar' moartea nu voia să știe nimic.

Atunci doctorul foarte necăjit pe tatăl-seu că nu-'i face pe voe, 'i-a zis răstit:

— Dacă nu mergi dela capul bolnavului la picioare — de loc mă duc după mama.

Auzind moartea de acestea, s'a dus și dusă a fost pentru fiul seu pentru totdeauna, căci pe unde se arăta el, moartea nu se mai ivia de frică că-'și va întâlni poate nevasta.

De atunci a rămas vorba, că de muierea rea și moartea și dracul se teme.

Vasile Ciortea.

ajutoarele bănești, ce le îmbia din fondul economic pentru acoperirea cheltuielilor considerabile, ce se recer la înregistrarea prin tribunal a firmelor tovărășiiilor. Simțul de asociere și de ajutorare reciprocă de altfel nici el nu este așa de viu cum ar fi de dorit la populațiunea noastră.

Cu începere din 1894 atențiunea noastră îndreptată a fost și asupra *»Însoțirilor de credit sătești«* după sistemul Raiffeisen, prin mijlocirea cărora se lucrează la *întărirea statornică a bunei stări a comunelor și a locuitorilor lor*. Ele au chemarea a *îmbunătăți referințele membrilor în privința morală și materială*, a face întocmirile de lipsă în acest scop și mai cu seamă a *procura banii de lipsă pentru împrumuturi* la membri și a da ocaziune la câștigarea de dobânzi după banii, ce stau neîntrebuințați. Însoțiri de acest fel s'au înființat în comuna Roșia-săsescă (în 1894); Apoldul-românesc (în 1895); Aciliu și Mohu (în 1897); Răchita, Poplaca, Pianul-român (în 1898); și în Veștem (în 1899). În total 8 însoțiri.

Numărul însemnat al însoțirilor înființate justifică pe deplin împlinirea unei necesități adânc simțite în literatura însoțirilor, prin scoaterea în tipar a compendiului *»Însoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptării etc., și instrucțiunile trebuincioase«*. Îndreptare practică pentru înființarea și conducerea acestor fel de însoțiri de F. W. Raiffeisen. Traducere autorizată de Dr. Aurel Brote, director al băncii de asigurare mutuală *»Transilvania«*.

Premergând acestea, să ne fie permis

Onorabilă adunare generală!

a Vă raporta despre activitatea noastră în 1899 următoarele:

Dintre cele 8 *întruniri agricole*, proiectate de a se ține în cursul anului 1899 în comuna Topârcea, Pianul-de-jos, Bradu, Ilimbav, Țichindeal, Vale, Răhău și Turnișor, din cauze independente de voința noastră, nu s'au putut ține decât în cele dintâiu 2.

La prima întrunire, ținută la 23 Aprilie n. (Duminea Floriilor) în comuna Topârcea, sub conducerea secretarului Reuniunii noastre, s'a vorbit despre însemnătatea tovărășiiilor agricole și în legătură cu acelea despre folosul mașinilor și uneltelor economice și în fine despre *»însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen«*.

A 2-a întrunire, s'a ținut la 5 Maiu n. (S. George), sub conducerea presidentului Reuniunii noastre în comuna Pianul-de-jos. Aici s'a vorbit despre cultura fânătelor, despre cultura pământului după comasare, cum și despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen.

A 10-a *expoziție de vite de prăsilă, împreunată cu distribuire de premii în bani*, avându-se în vedere și aranjarea expoziției de poame, s'a ținut la 26 Octomvrie n. aici în Sibiiu. La această expoziție, pe lângă premiile de fl. 100, acoperite din fondul economic al comitatului nostru, am distribuit fl. 100, premii primite dela Înaltul

minister. Acludând sub I. raportul juriului expoziției, ne împlinim plăcuta datorință a aminti cu recunoștință la acest loc, că membrul pe vieată al Reuniunii noastre, dl *Alexandru Lebu*, mare proprietar, a ținut să pună temelie fondului de *premiu pentru expozițiile noastre de vite*, căruia 'i-a cedat premiile în valoare de fl. 40. — ce 'i-s'au decernat pentru frumoasele și bine îngrijitele sale vite.

Între rezultatele de căpetenie a muncii noastre se numără fără îndoială frumoasa *expoziție de poame* (a 3-a), aranjată aici în Sibiiu în zilele din 22—29 Octomvrie n. 1899, care, mulțumită conlucrării tuturor factorilor competenți, se poate rangia din toate punctele de privire între cele mai reușite.

Apelul comitetului, adresat stimatelor doamne: Otilia D. Comșa, Minerva Dr. Brote, Silvia Dr. Barcianu și Maria Dr. Crișan, apoi d-șoarelor Eleonora Borcia, Hortensia și Mina Cosma, Agnes Cristea, Alexandra, Eugenia și Aurelia Moga, Delia Olariu, Hortensia Penciu, Eugenia și Tinca Simonescu — de a ne sta într'ajutor la aranjament și celelalte afaceri ținătoare de expoziție — au aflat răsunetul dorit. Doamnele și d-șoarele menționate cu o diligență de fer și cu o abnegațiune rară, au ostenit în decurs de 2 săptămâni din zori de zi până seara târziu atât la aranjamentul expoziției, cât și ținând cassa la expoziție și la bufetul de d-lor înființat.

La un al 2-lea apel al nostru: d-șoarele Aurelia și Olivia Bardosy, Lucreția Bența, Eufemia Catona, Dora Colbasi, Cornelia Decian, Mărioara Popescu, Felicia Rațiu și Eugenia Tăbăcariu, au binevoit a primi asupra lor greaua misiune de a face onorurile casei și pe ciceronii expoziției. (Va urma).

Visitațiune școlară.

Una din bunele hotărâri ale sinodului arhidiececan a fost și aceea de a se visita școalele noastre confesionale prin bărbați de școală trimiși din centru. Se știe, că visitarea școalelor prin celelalte organe administrative e de multori întâmplătoare, dispozițiile luate, când se luau, rămăneau neîndeplinite, așa că școala rămânea tot suferind de scăderile, ce se aflau. În numărul din urmă al *»Foi Pedagogice«* aflăm publicat de dl Dr. D. P. Barcianu un raport înaintat de d-sa Ven. consistor despre cele observate din prilejul vizitării școalelor din protopopiatele Sibiiului, Seliștei, Mercurei, Avrigului și Agnitei. Raportul acesta, făcut de un bărbat încărunit în muncă fără preget pentru școala română, interesează nu numai pe cei ce stau în nemijlocită atingere cu școala, ci și pe părinții copșilor, cari o susțin.

I. *Localurile de școală*. Sale de învățământ prea mici pentru numărul elevilor înscriși sânt în Avrig (cl. I.), Arpașul-de-jos, Oprea-Cârțișoara, Ucea-de-sus, Drăguș, Vistea-de-sus (cl. I.), Rășinari (cl. I. și II.), Sadu (cl. I.), Tălmăcel (cl. I. și II.), Boița (cl. I.), Sibiiu-Poarta-Turnului, Reci, Apoldul-de-jos (cl. I.), Mercurea (cl. II.).

Multe din salele de învățământ sunt rău situate și nepotrivit construite și în ce privește spațiul, intrarea și primirea luminei. Lumina lovește în multe sale drept în ochii elevilor sau vine de la dreapta, ceea ce împiedică atențiunea, neputând acestia să șadă mult timp liniștiți, nici să vadă bine pe tablitele și cărțile lor. De scăderea aceasta sufer mai ales școalele din Avrig, Boița, Glimboaca, Porumbac, Ucea-de-sus, Sadu, Tălmăcel, Apoldul-de-jos și Apoldul-de-sus.

II. Mobilierul saalelor de învățământ. Mobilier cât de cât mai corespunzător se află numai la Rășinari, Cărpiniș, Cunța și Drăguș (cl. I). În toate celelalte școale băncile și pulturile sunt pentru elevi adevărate *unelte de chin*. Din cauza relei construiți a băncilor picioarele elevilor stau pe alocurea în vânt, într'alte locuri ajung la pult (masă) numai cu partea de sus a pieptului ori chiar numai cu barba. Mai ticăloase bănci se află în Avrig (cl. I și II), Apoldul-inf., Feldioara, Oprea-Cârțișoara, Drăguș (cl. III), Viștea-de-sus (cl. I), Sadu (cl. II), Tălmăcel (cl. I și II), Boița (cl. I), Reciu, Apoldul-de-jos (cl. II), Apoldul-de-sus și Mercurea (cl. II). Unele școale n'au nici catedră, multe sunt lipsite de cuiere, așa că lădițele pulturilor sunt pline cu haine, ceea ce încă e un isvor de nerinduială.

În Porumbac (cl. II), Oprea-Cârțișoara, Feldioara, Drăguș, Sadu (cl. II), Boița (cl. I și II) și Reciu ferestrele erau aproape oarbe de praful așezat pe ele, unghiurile și grinzile tavanului pline cu pânze de păianjen.

III. Curțile școlare și eșiloarele. La Cărpiniș nu există curte școlară, la Apoldul-de-sus și Reciu curțile sunt mici și neîngrijite, la Feldioara și Drăguș pline de buruieni.

Afară de școalele din Rășinari, Avrig, Arpaș, Apoldul-de-jos, Gârbova și Ludoș la toate sunt eșitorile niște scârboase cuiburi de murdărie.

IV. Mijloacele de învățământ. Cu mijloace de învățământ sunt bine înzestrate școalele din Rășinari, Boița, Sadu, Tălmăcel, Glimboaca, Cărpiniș, Apoldul-de-jos.

Aparate de gimnastică se află la Rășinari, mai puține la Sadu și Apoldul-de-jos.

Cea mai bogată bibliotecă școlară e în Rășinari; începuturi de biblioteci școlare se află în Avrig, Porumbac, Streza-Cârțișoara, Săcădate, Sadu, Boița, Cunța și Apoldul-de-jos. Sporirea acestor din urmă este mai mult lucrul întâmplării, o lucrare sistematică dirijată de un principiu la întocmirea și sporirea lor lipsește. Bibliotecii, care e chemată a-l ține pe fostul elev în legătură cu școala, trebuie să-i dăm cu mult mai multă atențiune.

Cea mai bună grădină școlară o au Rășinari, Boița, Viștea-de-sus. Mai numai începuturi sunt în Arpașul-inferior, Uioara, Streza-Cârțișoara, Glimboaca, Drăguș, Tălmăcel, Apoldul-de-jos, Gârbova, Cunța, Apoldul-de-sus și Cărpiniș.

Protocol de clasă nu avea Feldioara, eronică școlară lipsea la Săcădate, Drăguș, Tălmăcel, Sibiu-Poarta-Turnului,

Rășinari (cl. III și IV. de fete), ear' la Boița (cl. I și II) era necompletă. În mai toate cronicile școlare inducerile sunt făcute fără nici un sistem.

V. Cercetarea școlăii. Cercetarea școlăii a fost puțin regulată în Feldioara, Avrig, Sadu, Tălmăcel, Boița și Sibiu-Poarta-Turnului.

Școala de repetiție a fost ceva mai regulat ținută în Glimboaca, Streza-Cârțișoara, Viștea-super., Rășinari, Boița și Apoldul-de-jos.

VI. Disciplina și partea metodică. Cea mai serioasă lucrare s'a constatat la învățătorul I. Banciu din Viștea-super. și la D. Bulicrea din Porumbacul-infer., apoi la învățătorii din Rășinari — însă nu la toți — la inv. N. Voila din Ucea-super., Ilie Oltean și N. Simulescu din Apoldul-de-jos și învățătoarea Maria Ciuruga din Sadu. La ceilalți s'a arătat lipsă de pregătire și de plan, care nu numai că împiedică progresul, dar' îl și zădărnicește.

E cam posomorită icoana, ce ne-o prezintă dl comisar despre multe din școalele acestor protopopiate. Atîrnă însă și dela zelul celor însărcinați cu conducerea școalelor și dela simțul de jertfire, destul de viu de altminterlea, al poporului, ca să fie înlăturate scăderile înșirate.

SEFATURI.

Curățirea sticlelor. Sticlele, cari în urma mulței folosințe își perd lustrul și capătă un fel de strat subțire nămolos, se curăță ușor, dacă tăiem cartofi cruzi (crum-pene) în bucățele mărunte, îi punem în sticla respectivă, turnăm peste ei apă ferbinte și îi scuturăm un timp oare-care bine.

Curățirea petelor de unsoare. Un mod ușor de a scoate petele de unsoare sau de ori-ce fel, e următorul: Se presară petele cu făină de cartofi și se freacă cu o cârpă muiată în benzin, până dispar de tot. Procedura aceasta nu e stricăcioasă la nici un fel de stofă, fie cât de gingașă și de ori-ce culoare și nici nu lasă conturele de pată, cum se întâmplă la curățirea numai cu benzin.

Îngrijirea vaselor de porcelan. De sigur, că și econoamelor noastre li-se va fi întâmplat, ca vasele de porcelan, cari luni întregi au stat peste olaltă grijite și curățite ca într'o cutie, deodată numai să se pomenească că sunt pătate și învechite, ca-și-cum le-ar fi folosit cine știe cât. Pricina aceasta este a se căuța tocmai în împrejurarea aceea, că vasele stau așezate așa peste olaltă, de oare-ce se știe, că ori-ce blid, ori-ce tăier, are la fund niște dungii.

Cu dungile acestea, vasele așezate peste olaltă se sapă așa zicând unele pe altele și astfel, cu cât stau mai mult peste olaltă, cu atât se curmă și învechesc mai tare, mai ales dacă vasele așezate peste olaltă sunt multe și grele. Pentru încunjurarea acestui neajuns, ne putem ajuta astfel, că pintre vase așezăm câte un petec de hârtie moale sau hârtie sugătoare.

Știri economice.

Cultura prunelor în Sârbia. Suprafața cultivată cu pruni în Sârbia este de 75.000 hectare, ear' valoarea recoltei anuale se ridică la suma de 42 $\frac{1}{2}$ milioane coroane. În 1899 s'au exportat din Sârbia 405.295 hl. de prune uscate în valoare de peste 10 $\frac{1}{2}$ milioane cor. și liotar (miere) 72.901 hl. valorând 2 milioane și 60 mii coroane. În străinătate se vinde 100 de chlgr. prune uscate cu 33—35 coroane și liotarul cu 34—37 cor.

Tirgurile de vite. În Noemvrie anul trecut au fost în Ungaria (fără Croația) și Transilvania 392 tirguri de vite, la cari s'au minat 378.523 vite cornute, 141.547 cai, 66.609 oi și 102.667 porci, din cari s'au vândut 118.958 vite cornute, 23.950 cai, 28.614 oi și 376.53 porci. Cele mai multe vite cornute s'au minat la tirgurile din Bánffy-Huedin (9292), Mediaș (6298), Bistrița (5706), Murăș-Oșorheiu (4236), Sighișoara (4138) și Elisabetopol (3887).

Vapoare pe Someș. Ministrul de agricultură a comandat la o fabrică vapoare mici, cari să circule pe Tisa-de-sus și pe Someș.

Tariful vamal. Pregătirile pentru stabilirea tarifului vamal sunt deja așa de înaintate, încât în luna viitoare se vor pute începe pertractările între cele două guverne.

Pentru nobilitarea prunilor. Din însărcinarea ministrului de agricultură s'au cumpărat din Franția 600.000 de pruni de un an din vestitele soiuri Saint-Julien și Mirabeau, cari vor fi împărțiți pe la grădinile de pomi ale statului.

Veniturile căilor ferate române. După o tabelă publicată de Monitorul Oficial, veniturile căilor ferate dela 1 Aprilie până la 30 Noemvrie, anul trecut, au fost de 35.272.016 lei. Aceste venituri prezintă o diferență în minus de 4.153.760, față cu aceeași perioadă de timp din anul 1898, și în plus de 2.044.038, față cu anul 1899. Numai pe luna Noemvrie veniturile au fost de 5.310.197, adică cu 1.596.246 lei mai mult ca în Noemvrie 1899 și 233.881 mai puțin de cât în Noemvrie 1898.

Miscarea populațiunii. În Noemvrie 1900 s'au născut 57.282 copii vii și 1171 morți. În etate sub 7 ani au murit 19.118, peste 7 ani 19.645, cu totul 38.763, așa că sporul e de 18.519. Cel mai mare număr de născuți l-a dat ținutul de dincoace de Dunăre, cel mai mic Ardealul. Cea mai mare mortalitate a fost în Bănat. În 113 comune numărul morților a întrecut cu mai mult ca cu 5 pe al născuților. Căsătorii s'au încheiat 33.171.

Numărul locuitorilor după descripția anului acestuia în Arad este de 52.000, în Timișoara 52.000, în Oradea-mare 47.645 plus 3500 soldați.

CRONICĂ.

Promovare. În 19 Ianuarie n. a. fost promovat în Cluj la gradul de doctor în științele juridice, dl Augustin Straițariu, originar din Hațeg.

Dl Aurel Diaconovici, un fiu al Bănatului timișan așezat în România, (de prezent inginer-șef județean în Tirgu-Jiului), cu ocaziunea Anului-Nou a fost decorat de M. Sa Regele Carol cu ordinul »Coroanei României» în gradul de cavaler.

Banca „Chiorana“, Firma institutului de credit și economii »Chiorana» din Șomcuta-mare, prin deciziunea tribunalului din Sătmăre de sub numărul 368/1901 s'a înregistrat și așa activitatea numitului institut se va începe în 15 Februarie a. c. st. n. Nicolau Nyilvan, director executiv.

Alegere de preot. Ni-se scrie, că în ziua a doua a Nașterii Domnului, s'a efectuat în comuna Sartăș, protopresbiteratul Lupșei, alegerea de preot, pentru parochia aflătoare în vacanță de 12 ani și a fost ales cu majoritate de voturi fostul administrator de până acuma, parochul comunei Orești din același tract protopresbiteral, dl Vasile Bumbuș.

Sărbarea Bobotezii în București. Ca de ordinar ceremonia sfințirii apei s'a făcut pe cheiul Dâmboviței, lângă podul dela Mihaiu - Vodă. Foarte multă lume ocupase încă de cu vreme stradele ce conduc la locul ceremoniei; deasemenea asistă toată lumea oficială.

În pavilionul sărbării, la orele 11, s'nt deja domnii ministri Marghiloman, Filipescu, Lahovari, Arion, Grădișteanu, dl Florescu, secretarul general al ministerului de esterne, domnii generali Arion, Carcalețeanu, Macarovici, Poenaru, Bengescu, dl admiral Murgescu, mulți atașați militari străini și ofițeri superiori; dl Delavrancea, primarul capitalei, dl Ciocărdia, procurorul general, dl Miclescu, prim-procuror și alte persoane de distincție.

La ora 11 și un sfert I. P. S. Metropolitanul-Primat sosește la pavilion însoțit de P. S. arhiepiscopul Sofronie Vulpescu și de un număr de cler și purtând icoanele.

Serviciul religios începe imediat.

La ora 11 și jum. sosește Maj. Sa Regele, însoțit de adjutantul locotenent-colonel Georgescu, într'o trăsură cu patru cai.

După terminarea serviciului în pavilion, M. S. Regele și I. P. S. Metropolitanul-Primat, încunjurat de cler și de persoane oficiale scoboară scara la Dâmboviță. O primă lovitură de tun, anunță, că crucea a fost aruncată în apă.

Serviciul religios se sfârșește aci.

M. S. Regele primește apoi defilarea trupelor.

După defilare, M. S. Regele s'a întors la palat. Ceremonia s'a sfârșit la ora 12 și jum. (»Conserv.»)

— În Viena. Botezul Domnului s'a sărbătorit și în Viena cu mare paradă. La 10 ore a. m. a eșit o companie cu muzica din reg. 4 cu steagul. Toți feciorii gr.-or., generalii, ofițerii, cadeții și amplotiații militari gr.-or. au fost chemați să iee parte la sfințirea apei. Dl Pavel Boldea, preot militar, a ținut cu acest prilej o vorbire însuflețitoare către soldați, în care i-a îndemnat la frica lui D-zeu, împlinirea datorințelor, la iubire și credință neclintită către înalta casă imperială și iubita patrie. Arată, cum Românii au fost totdeauna soldați bravi, de aceea și

cei de acum să urmeze pilda părinților lor. După predică soldații au cântat imnul împărătesc în limba românească.

Necrolog. Subscrișii cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, cumcă preaiubitul soț, tată și consăngean Vasile Dumbravă, învățător la institutul r. u. corector, după un morb greu, provăzut cu sf. sacramente ale muribunzilor, în al 68-lea an al vieții și 51-lea al fericitei sale căsătorii, în 16 l. c. st. n. la 5 ore după amiază și-a dat blândul seu suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă în 18 Ianuarie st. n., la 2 ore după amiază, în cimiterul gr.-cat. din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Gherla, la 16 Ianuarie st. n. 1901. Veronica Dumbravă n. Moldovan, ca soție; Vasile Dumbravă, preot și profesor; Aurel Dumbravă, preot și soția Victoria, ca fii și noră.

Dările bisericești și funcționarii de stat. Mulți funcționari de stat se credeau dispensați de-a plăti aruncurile bisericești. Acum de curând ministrul de culte și instrucție face cunoscut, că și funcționarii de stat s'nt obligați să plătească în parochia, de care se țin, ori-ce dare, arunc etc., care e adusă pe baza unor statute întărite de guvern.

Dreptul de alegere la noi și în alte țări. În Ungaria și Transilvania s'nt cu totul ve o 800.000 alegători, dintre cari 200.000 s'nt slujbași. Dacă s'ar face la noi listele electorale după legea din Anglia, ar trebui să avem 2 milioane și 700.000, după cea din Germania 3 milioane 900.000, după cea din Franța 4 milioane și 200.000 de alegători.

Micul principe Carol. Dl V. A. Urechia a primit dela principele Carol o carte postală. Cartea într'un colț are fotografia micului principe, ear' pe albul rămas prințisorul a scris cu creionul, cu litere mari, între două linii, următorul text: »Mulțumesc pentru cartea, ce mi-ați dat. O voi citi cu plăcere. Carol». Dl Urechia vorbind despre această scrisoare, zise cătră un prieten al d-sale: »Am primit azi cel mai draguț dar, ce puteam visa!... am primit o intuițiune, o privilegiu cu mințea a viitorului națiunii române, a acestui viitor, pe care mie să-l vîd aievea nu-mi va fi dat...»

Justiție unguerească. Din Pojon se scrie: 5 elevi ai colegiului evangelic din Eperieș au fost eliminați din toate școlile din Ungaria pentru »panslavism». Panslavismul lor a constat într'aceea, că s'au fotografiat în costum național slovac și că s'au aflat la ei cărți slovacesti. Și totuși mai au îndrăzneala să vorbească despre egalitatea cetățenilor înaintea legilor!

Om înghețat. Ardelean Petru din Căvădia plecase la țirg cu doi purcei. După vânzare intră în cărcimă, unde-l apucă seara. Calea era lungă, omul nostru înfăbântat de afurisit de rachiu, așa că pe la mijlocul drumului se culcă, acoperindu-se cu sumanul. Dimineața îl aflară mort.

Pentru meseriași și neguțetori scăpătați. Răposatul baron Wodianer M. a lăsat orașului Budapesta 50.000 florini, din venitul cărora a treia parte se vor împărți acelor meseriași și comercianților stabiliți în Budapesta, cari fără vina lor au ajuns în stare critică materială și cari își vor înainta cererea la cassa orașului până în 10 Martie. Ajutoarele s'nt de 100—600 de coroane. Numai cetățeni ungari din capitală, fără deosebire de confesiune, se vor pute împărtași de aceste ajutoare.

Hymen. Dl Ioan Jacob, inv. și d-șoara Marinușa Cristiu, își vor sărbători cununia Duminecă, în 14/27 Ianuarie a. c., în biserica gr.-or. din Selișta.

Ochelari pentru soldați. De aici înainte soldații, cari pătinesc de vre-o slăbiciune de ochi, o să capete ochelari tot dela erar. Și cei-ce intră la miliție cu ochelari (cum s'nt unii rezerviști) vor căpăta de acestia, pentru-ca să nu se facă încurcală când predau obiectele (profitetu) folosite în decursul slujbii militare.

După conscripție. Orașul Lugoj numără acum 14.609 de locuitori. — *Albă-Lulia* 9702. — *Zelaul* 7055.

Alegere de antistie. În 15 Ianuarie a. c. s'a făcut alegerea antistiei comunale din Ofcea (Bárányos) în persoanele dlor Petru Popescu, primar, Sava Rodean, viceprimar, Petru Tomiciu, cassar, George Militari, tutor orfanal și Ioan Dimitrevici, Petru Stoian, Tudor Cărăbaș, Filip Fuer, jurați.

Dorința din urmă. Păzitorului de tren Emeric Nagy, în vîrstă de 70 ani, îi sfărîmase un vagon amîndouă picioarele, cari au trebuit să i-le taie la spital. După operațiune s'a sculat bătrânul dintr'odată întrebînd: »Nu mi-ăș pute căpăta luleaua?». Unul dintre doctori îi spuse, că s'a spart. »Pagubă», zise Nagy. Cîteva minute după aceea era mort.

Constituire. Reuniunea femeilor române din Bucium s'a constituit în 9 c. în modul următor: președ. d-na Aurelia Popa, vicepresid d-na Maria David, cassieră d-na Lucreția Macaveiu, control. d-na Maria Macaveiu și secretar dl Arion M. Popa.

Silnicie. Preotul rom.-cat. din comuna nemțescă Lanciuc (comitatul Barania) își făcuse obiceiul să predice unguerește. Cât s'au arătat de slabi Șvabii în apărarea limbii lor, dar' dela o vreme n'au mai putut răbda nici ei. În Dumineca din urmă, când vîzură, că eară începe unguerește, făcură mare gălăgie în biserică, așa că slujba nu se pută sfîrși în regulă.

Un pleban pungaș Un preot delângă Pojon, *Havlicsek* V. a fost suspendat de autoritatea bisericească din cauza abuzurilor comise cu liturgi și alte lucruri scumpe bisericești. Mutându-se în Pesta și-a luat o locuință frumoasă chiar pe bulevardul Andrassy. A început să trăească domnește, până-ce i-s'au gătat banii. Ca să ajungă earăși la parale, a luat pe credit scumpe giuvaera, mobile și covoare, pe cari îndată le-a vîndut la alții. Pe creditorii i-a tras pe sfoară cu documente false, spunându-le, că în curînd earăși va ajunge preot. Neguțetorii au așteptat, cât au așteptat, și în urmă i-au arătat pentru înșelătorie. *Havlicsek* atunci a spălat putina, dar' defectivii i-au dat de urmă în capitală și i-au pus în temnița procuraturii. — Așa spune foarte flegmatic o foaie »patriotică».

100.000 de coroane perdate din neglijență. În N.-Szalonta s'a înființat de vre-o șese ani o reuniune pentru ajutoratul fetelor în cas de măriție. În fruntea ei fiind însă oameni nepricepuți și neglijenți, socotelile s'au purtat așa, că acum se treziră, că bilanțul are un deficit de peste 100 mii de coroane. Interesant este, că șefii reuniunii cu bani dela săraci își făceau onorare frumoase, ca inele de diamant ș. a. S'a făcut arătare la ministru.

Carp interviu. În călătoria ce prim-ministrul P. P. Carp a făcut-o în Germania și Austria, a fost interviu din partea mai multor corespondenți de ziare. „*Neue Freie Presse*” și „*Politische Cor.*” publică astfel de interviuri, în cari premiul român și-a spus părerile asupra unor chestii interne, asupra conflictului cu Bulgaria, asupra faimei despre o triplă alianță balcanică între România, Grecia și Turcia, pe care a declarat-o de fantesistă, apoi asupra chestiei evrești din România, etc.

Partid agrar. De mult se șoptește despre înjghebarea unui nou partid parlamentar în Ungaria. Scopul acestui nou partid ar fi ocrotirea intereselor economice ale țării. Ziarul „*Magyar Szó*” publică în nrul de Duminecă un prim-articol, prin care desfășură în public și pe față stindardul, sub care chiamă pe toți cei-ce doresc să formeze partidul agrar. „*M. Szó*” zice că noul partid va lupta cu spriginul materialismului curat contra decadenței materiale. Acest materialism însă va fi condus de — șovinism.

Pentru „Foaia Poporului”. În loc de gratulări pentru Anul-Nou, membri redacțiunii și administrațiunii dela „Tribuna” și „Foaia Poporului” au contribuit pentru 10 numere din „Foaia Poporului”, cari se vor trimite pentru 1/2 an în câteva comune mai primejdite de străinism, și anume dl Silvestru Moldovan, directorul foilor 4 coroane, d-nii Pompiliu Dan, Vasile Meșter, Vasile Osvadă, Victor Lazăr, Andreiu Balteș, Ioan Băilă, Iosif Marschall și Liviu Prașca, câte 2 coroane.

— Dl Pavel Boldea, preot militar în Viena, încă și-a arătat dragostea către popor răscumpărând felicitările de Anul-Nou cu 3 abonamente pe anul întreg la „Foaie”.

Intru mărirea lui D-zeu. Ni-se scrie din Batușia: Pentru sfânta noastră biserică au dăruit încă din anii trecuți Joia Alexă și soția sa Floare un rînd de haine preotăști în preț de 120 coroane. Anul acesta și-au mărit jertfa cumpărând un clopot cu 480 coroane. Frumoasa faptă a d-lor a aflat următorii, căci mai multe femei credincioase, anume Saveta Crișan, Jelița Despa, Floare Joia și Zenovia Joia au cumpărat un prapor roșu în preț de 68 cor., ear' Niagota Zenovia 2 feșnice mari înaintea altarului în preț de 120 c. Alți mulți plutăși de pe Murăș încă au contribuit cu cât au putut, așa că numai Dumitru Dehelian a strîns 10 coroane, cu cari s'a cumpărat o cădelniță. Acestor donatori cuviosoși le mulțumește poporul întreg, care se roagă lui D-zeu să le sporească cele cheltuite pentru înfrumșetarea casei lui D-zeu.

Pentru repararea gr.-or. bisericei din Deva, care deja din partea autorităților este amenințată cu închidere, dacă în decursul anului curent nu se va restaura, au binevoit e contribui domnii: Login Ardelean, proprietar în Deva 200 coroane; Ioan Moțiu, jude de tablă 100 coroane; contele Bethlen Miklós, comite-suprem 50 coroane; doamna Aurelia Hosszu născ. Petco 20 coroane; Ioan Simionașiu, președ. de sedr. orfanală 5 coroane; Biró József, secretarul comitetului-suprem 4 coroane; Iosif Șoica,

econom 10 coroane; Issekutz Márton, comerciant 3 coroane; Francisc Varga, 1 coroană 20 bani. Ear' ea răscumpărarea felicitărilor de Anul-Nou, dl Dr. Alexandru L. Hosszu, avocat în Deva a donat 20 coroane. Primească deci acești binefăcători creștini și nobili la inimă, cari au recunoscut starea adevărat tristă a bisericei noastre, cea mai călduroasă mulțumită, pentru spriginul material și moral; deo bunul Dumnezeu, ca contribuțiile aceste marimoase să fie de îndemn tuturor creștinilor cu atragere către sfânta biserică. Deva, la 22 Ianuarie 1901 st. n. *Dionisiu Ardelean*, epitrop-cassar.

Unde-i Palestina. Din cele șese milioane 400.000 de Jdani, cari au cîrțit Europa, trăesc în Austro-Ungaria 1 milion 900 000, așadără aproape a treia parte. Și se te mai miri, că cei dela noi nu vor să mai știe de Palestina cea veche. La ce putere au ajuns și în alte părți, se vede și de acolo că în Italia, unde abia sînt 40.000 au 15 deputați în dietă.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu.” La fondul pentru acuirarea unui local cu hală de vînzare pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: Pompiliu Dan, Dr. T. L. Tilea, medic, Ioan Cristea, măiestru compactor, Dr. Ioan Șenchea, avocat, Luisa Șenchea n. Boier, Aurel și Veturia Șenchea (Făgăraș), August A. Nicoară, Lucreția Nicoară n. Costa (Deva), Victor Lazar, Avram Moga, Șarlota Moga, Emil Moga, calfă de măcelar, Victor Moga, învățăcel măcelar; Iulian Popescu, cassarul „Albinei”, Valeria Popescu n. Pop, Letiția, Rea-Silvia, Armida, Augusta și Iuliu; Ioan Budiu, practicant la „Albina”, Iuliu Muntean, jude, Teresia Muntean, Vladimir și Elena Muntean.

Pașaportul pentru România. Ministrul de externe a înștiințat pe ministrul de interne, că cei-ce călătoresc în România au drept de a petrece acolo numai 8 zile pe baza pașaportului lor de străinătate. Cei-ce vor să rămână peste 8 zile au să-și scoată un bilet de petrecere acolo la graniță dela subprefecți, ear' în lăuntru țării dela prefecți.

Ori-ce călător, aibă el pas în toată regula, dacă nu are această *specială permisiune*, sînt tractați de autoritățile române ca-și-cînd n'ar ave pașaport.

Lupii. În pădurea dintre Petri și Sanișlău din Bihor a atacat un lup pe Ioan Lakatos și pe nevasta lui. Pe bărbat l'a omorît, ear' femeia a murit de spaimă. — În Balázsháza și Ineu-mic au răpit lupii câțiva copii. — La Cohalm au sfășiat lupii doi soldați.

Cea mai bătrână femeie în Austro-Ungaria trebuie că e Sara Galici din Ocusița în Croația. S'a născut în anul 1783, e deci de 118 ani, împărțiți pe trei veacuri. Cu toată bătrânețea ei, e încă plină de viață, vede și aude bine și împletește la ciorapi mai multe ore pe zi pentru stră-și stăstrănepoții ei.

Crimă. Din Făgăraș se scrie „*Gaz. Trans.*”: În comuna Vaivodeni-mari lângă Făgăraș, în noaptea de 17 Ianuarie a. c. la miezul nopții s'a comis o crimă din cele mai îngrozitoare. Tăranul Sofron Bica de acolo avea relațiuni de amor cu nevasta lui Avisalom Bica, econom de frunte în acea comună. De astă-vară ambii amoroși au făcut planul infernal, cum se stingă viața lui Avisalom Bica, ca luând Sofron de nevastă pe veduva, să între dînsul în ave-

rea aceea frumoasă. La îndemnul soției lui Avisalom Bica, Sofron Bica a cumpărat astă-vară un revolver și în noaptea de 17 Ianuarie a. c. durmind Avisalom Bica în pat cu doi copii ai sei, l'a împușcat drept în inimă și imediat a murit, lăsând după sine 3 copii minorenii, unul numai de 3 luni. Ambii criminali fură prinși și și-au mărturisit fapta.

Notă puști, încep a se introduce în armata noastră, a căror greutate e mai mică cu un chg. Teava va fi mai scurtă cu 10 cm., grosimea scade cu 1.5 mm. Calibrul rămâne neschimbat. Depărtarea e împărțită în felul puștilor, Werndl, până la 2500 pași.

Dare de seamă și mulțumită publică. Subscribul în calitate de cassar la petrecerea de dans, aranjată de meseriașii români cojocari din Lipova, care a avut loc a doua zi de Crăciun, 26 Decembrie (8 Ianuarie) anul trecut, în scopul procurării unui prapor pentru biserică noastră română gr.-or. de aici, îmi țin de plăcută datorință a esprima și pe această cale mulțumită, față de acei P. T. Domni cari n'au cruțat nici spese, nici osteneală pentru reușita și succesul obținut și pentru înfrumșetarea casei lui Dumnezeu conform scopului ce urmărim. Deci au contribuit și au incurs următoarele sume, dela următorii: Voicu Hamsea, protopop 6 cor.; Ioan Cimponești, preot 4 cor.; Florian Rozin, preot 2 cor.; Iuliu Puticiu, învățător 2 cor.; Iuliu Onu, inv. 2 cor.; George Cornea, inv. 1 cor.; Zariu Mircu, epitrop 2 cor.; Dr. Alex. Marta, avocat 3 cor.; Mihai Bredicean, cand. de adv. 1 cor.; Vasile Ioțica, adj. adv. 2 cor.; Ioan Muntean, notar în Roskány 4 cor.; Gligorie Marienescu, funcționar 2 cor.; Iuliu Popii, funcț. 2 cor.; Sever Bocu, contabil 2 cor.; Ioan Schelegia, funcț. 1 coroană; Alex. Andraș, copist 1 cor.; Ioan Becăcherian, cancelist 2 cor.; Dimitrie Haiduc, student 1 cor.; Alex. Stana, student 1 cor. 40 bani; Vasile Nichiciu 5 cor.; Petru Dămăcuș 5 cor.; Constantin Istvan 5 cor.; Ioan Muntean 2 cor.; George Micălăcian 1 cor.; Ioan Micălăcian 1 cor.; Constantin Tocaci 2 coroane; Petru Ususan 1 cor.; Andreiu Tocaci 1 cor.; Ioan Iedloczki 1 cor.; Iuliana Puticiu 2 cor.; Nicolae Boșiorogan 3 cor.; Nic. Roșiu 2 cor.; Rista Szabo 1 cor.; Mita Avram 2 cor.; Pavel Mircu 2 cor.; Pavel Petrișor 2 cor.; Constantin Vuculescu 4 cor.; Alex. Flueraș 1 cor.; Toma Popoviciu 2 cor.; Todor Dămăcuș 2 cor.; Maria Stani 3 cor.; Ilie Jurma 1 cor.; Stefan Vasiescu 2 cor.; Petru Giuki 3 cor.; Nicolae Flueraș 1 cor.; Constantin Dehelean 2 cor.; Eftimie Ciorogar 3 cor.; Ioan Mustava 1 cor.; Florentina Petroviciu 3 cor.; Petru Szabo 1 cor.; George Cimponer 2 cor.; George Ghilescu 2 cor.; Nicolae Trandafir 2 cor.; Sfetozar Pardanski 2 cor.; Nicoara Manuți 1 cor.; Ioan Ioanovici 2 cor.; Anton Robert 2 cor.; Lazar Caprucian 1 cor.; Costa Roșiu 1 cor.; Aron Roitari 2 cor.; Romulus Onu 2 cor.; Dimitrie Ioanoviciu 4 cor.; Savu Nițșoară 2 cor.; Iuliu Szendrei 1 cor.; Dimitrie Cismaș 2 cor.; Iulian Bogoi 1 cor.; Atanasie Petrișor 2 cor.; Nicolae Iosif 1 cor.; Geis Peter 1 cor.; Vasile Zarie 3 cor.; Lazar Nichii 2 cor.; Vergilie Fogoraș 2 cor.; acestia sînt toți măiestri.

Au incurs de tot 148 cor. 40 bani. Dintre cari s'au detras spesele avute cu aranjarea petrecerii în sumă de 73 cor. 36 bani. A rămas venit curat de 75 coroane 4 bani. Din acestia s'a depus la institutul de credit și economii „Lipovana” cu libelul nr. 931 suma de 74 coroane, ear' în cassă rămâne suma de 1 cor. 4 bani. Lipova, în 3/16 Ianuarie 1901. *Vasile Nichiciu*, cassar.

Din Armeni am primit o lungă lămurire referitor la acușele, ce se aduc dlui Moise Opris prin corespondența publicată în nrul 2 al „Foii Poporului”. Din lămurirea, ce o sã o publicãm în numărul urmãtor, ese la ivealã nevinovãția dlui Opris.

Tãria gheții. Se știe cãte nenorociri se întâmplã în timpul iernii din cauzã cã știința despre tãria gheții e cunoscutã numai de prea puțini. Ca o științã folositoare, vom esplica deci tãria a cãtorva grosimi de gheață. Peste o gheață de o grosime de 4 cm. poate trece o armatã pedestrã în rinduri cãte unu sau cãte 2 inși, pe cãnd peste o gheață de o grosime de 11—12 cm. poate sã treacã cavaleria, sau se poate transporta chiar și tunuri mai ușoare. Gheața de 40 cm. grosime supoartã deja ori-ce greutate și resistã chiar și ori-cãrei presiuni.

Numãrul 7. Cel mai popular și mai des folosit numãr este *șapte*, care se folosește din timpuri foarte vechi, dela facerea lumii. Dupã-cum ne spune Biblia, D-zeu a fãcut lumea în 7 zile, șeptãmãna are 7 zile. Vechile legi jidovești cereau, ca la facerea ori-cãrei învoieli sau lucru mai însemnat sã fie șapte martori de fațã. Mitologia persianã numãrã 7 spirite ale luminii și ale întunerecului. Dupã legenda lui *Faust* 7 draconi duc rolul principal. Sãnt pe lume 7 minuni, și tot 7 sãnt puterile mari lumestii. Vechii filosofi greci erau 7, și Ungurii încã au avut 7 conducãtori. În legendele celor 1001 de nopți figureazã 7 mari conducãtori. Germanii au avut 7 principii electorali. Faraonul din Biblie deasemenea vorbește despre 7 vaci grase și 7 vaci slabe, și a visat de 7 spice goale. Pe vechii Egipteni încã i-au ajuns 7 grele desastre, cãnd au asuprit pe poporul lui Moise. Mohamed a promis 7 rãzuri credincioșilor sei, dacã vor fi buni, dar și 7 iaduri amintește, dacã și-ar uita cumva de porunciile lui. Roma a fost ziditã pe șapte coline. Șapte cetãți s-au disputat pentru Omer. Theba a avut 7 porți, 7 numeri au cunoscut cei vechi. Tronul lui Solomon a avut 7 trepte, și clasicul feșnic din templul Ierusalimului avea 7 brațe. — Macavei încã a servit 7 ani la un stãpãn. În aparițiile Sfãntului Ioan s-au înfãșat 7 flacãri.

Ochelari de noapte. Un doctor invãțat a fãcut niște ochelari, cu cari se poate ceti și noaptea. Ochelarii acestia minunați sãnt alcãtuți fiecare ochiu din douã sticle, între cari se aflã o fluiditate, care produce lumina necesarã noaptea.

Domnitorii pãmântului. Din cei 76 domnitori de pe pãmânt sãnt 7 împãrați, 15 regi, 2 regine, 11 duci, 5 sultani, 5 principii, 22 presidenti, 2 hani, 2 emiri, 1 chediv, 1 șah, 1 beiu, 1 micado, 1 maharaia și 1 radja. Cel mai bẽtrãn dintre toți e beiu din Tunis, nãscut în anul 1817, cea mai tinãrã e regina Vilhelmina din Olanda, nãscutã în 1880. Cel mai mare salar (listã civilã) îl are Țarul Rusiei, care primește „numai” 40 milioane coroane pe an. Domnitorul nostru are 18 milioane coroane.

Peste durerile de cap trec oamenii cu voe bunã și umor. Mult timp însã aceasta nu poate dura, indeosebi cãnd e vorba de dureri reumatice, ghicht și boale de nervi. Ni-se atrage deci atențiunea asupra unui mijloc și asupra acestor dureri, care ni se pare vrednic a fi recomandat. Acesta e fluidul preparat de farmacistul și furnisorul de curte Ioan Francisc Kwizda în Korneuburg lângã Viena, și e dovedit ca bun mijloc dietetic și contra scrintiturilor, înțepinirea vinelor și musculaturii, frãnturilor, sgãrciurilor, apoi la întãrirea prealabilã

și dupã strapãte mari, marșuri lungi, etc. Numãroase atestãte despre efectul preparatului stau la dispoziția interesãților. Detailuri pe pagina a patra.

Știri din piațã. Sibiu. Grãul, per hl., 10—11.20 cor.; sãcarã 7.40—7.80 cor.; orz 6.60—7.20 cor.; cucuruz 7—8.20 cor.; meiu 7—8 cor.; cartofi 2.50—3 cor.; mazãre 11—12.50 cor.; linte 12—14 cor.; fasole 9—10 cor.; ouã 10 buc. 60—66 bani.

Brașov. Grãul, per hl. 11—11.80 cor.; sãcarã 8.10—8.60 cor.; orz 6.90—7.40 cor.; ovãs 5—5.30 cor.; cucuruz 7.60 cor.; meiu 8.60 cor.; mazãre 18 cor.; linte 23 cor.; fasole 10.50 cor.; cartofi 2 cor.

Arad. Grãul, per hl., 7.15—7.44 cor.; sãcarã 5.10—5.15 cor.; orz 5.50—5.60 cor.; ovãs 4.70—4.90 cor.; cucuruz 5.25—5.50 cor.

Cluj. Grãul, per 100 chigr., 12.20—13.60 cor.; sãcarã 11.60—12.20 cor.; orz 10.80—12 cor.; ovãs 9.80—10.20 cor.; ouã 7 buc. 40 bani.

Știri mẽrunte. În cele din urmã 2 șeptãmãni s'au dat numai în comitatul Abanj-Torna 200 pașapoarte pentru emigrare. — În Satu-mare s'au închis toate școalele populare din cauzã boalelor molipsitoare. — În Lentsehau a murit o femeie în etate de 107 ani. Ea lasã dupã sine 13 copii, 28 nepoți și 41 strãnepoți. — În Budapesta hãntuie influența între purtãtorii de epistole, din care cauzã distribuiri de epistole etc. sufere întârzieri. — În Tókés au fost aflați înghețați 12 țigani cortorari.

RIS.

Cu douã suflete.

Era în dric de iarnã, ca acum. Ce o fi având țiganul de lucru pe afarã, ce nu, nu știu, destul, cã de frig ce-i era sufla în degete.

Seara la cinã din întẽmplare forosana lui punẽndu-i zama ferbinte pe masã, îl pun pãcatele și suflã în lingurã. Acum purdelașul care îl avea, ne mai putẽndu-se rãbda, îi zice:

— D'apoi mo, dado de ce suflã tu în lingura cu zama?

— D'apoi mẽ arde, mõi.

— D'apoi azi dimineațã de ce ai suflat în degete?

— D'apoi mi-o fost frig, mõi.

— D'apoi bine, mo dado, io n'am știut cã tu ai douã suflete, cu unu încãlzești și cu unu rãcești.

Împãrt. de Ioan Samoilã,
drumar în Frãua.

POSTA REDACȚIUNII.

Mai multora. Foaia nu se poate da pe așteptare. Prețul abonamentului e așa de mic, încãt ori-cine poate face de 2 coroane pe 1/2 an pentru luminarea sa.

Ab. 10027 în Mediaș. Cãlindarul nu s'a trimis, nesoșind banii pentru el.

Dlui Const. Vlas, Lita-romãnã. Cu ramburs (postnachnahme) vine prea scump. Trimite 46 bani și-l capeți numai decãt.

Dlui Dereu Lazar în Al-Csil. Nu avem Cãlindarul pe 140 ani.

Dlui V. Murgãu, inv. în Tibru. Toate cele înșirate trebuie sã le plãtești, nu ca invãțãtor, ci ca proprietar.

Dlui P. Farcașiu, în Jucul-de-jos. Cum ați lasat sã treacã atãta timp, fãrã sã vã vedeți de dreptul, ce aveți, trebuie sã te adresezi la un avocat romãn din Cluj.

Ab. 4922 în Kiskõh. Societatea numitã urmãrește scopuri cu totul strãine de

noi. V'am sfãtui sã înființãți *d-voastrã* o reuniune de consum și noi bucuroși vã dãm toate îndrumãrile. Pentru-ce sã bage strãinul cãștigul în pungã?

D. E. în Jertof. Sã-l dee în judecatã, cãci tatãl e dator sã și grijeascã copilul.

Dlui Vasile Mãrãșescu. Coloanele foii vã stau deschise pentru un rãspuns rectificãtor.

Dlui B. Pop în Nyirmezõ. Pentru timbre etc. trebuie 3 coroane, cãnd apoi se publicã avisul de 3-ori.

Dlui Moise Bãlan Anunțul de moarte nu l-am primit.

Dlui N. I. în B. 3196. Manuscrisul n'a sosit în redacție.

Pentru redacția și editurã responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall

A apãrut și se aflã de vãnzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibliu

Anuarul I.

al
„Reuniunii sodalilor romãni din Sibliu”,
cuprinzẽnd
unele date dela întemeierea ei pãnã la
31 Decemvrie 1899
publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibliu.

A eșit de sub tipar:

Cãlindarul Poporului

pe anul comun

1901.

Prețul 40 bani + 10 bani porto.
Vãnzãtorilor li-se dã rabat cuvenit.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliți ai Romãnilor
Andrei bar. de Șaguna

Aexandru Sterca Șaluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat pe hãrtie finã de carton; sãnt foarte potrivite tablouri în casa fiecãrui Romãn.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,
soc. pe acțiuni, Sibliu.

Nr. 5—1901.

[7] 1—3

Publicațiune.

Comuna *Bratei* dă în arândă pășunatul seu foarte nimerit pentru pășunea oilor, numit „Pe dealuri”, în nemijlocită apropiere de comună, în estindere de 256 jugere catastrale, și anume în *4 Februarie 1901, la 10 ore a. m.* Esarândarea se face pe un an, eventual la dorirea expresă a licitanților și pe mai mulți ani în mod public. Prețul strigării e *1600 coroane*. Vadiul 160 coroane.

Condițiunile de licitație se pot afla în orele de oficiu în cancelaria comunală.

Bratei, în 5 Ianuarie 1901.

Oficiul comunal.

De vânzare

este o prăvălie (boltă) cu drept de trafic și sare, în o comună în apropierea Mediașului.

Doritorii să se adreseze la administrația acestei foi. [5] 2—2

Un tinăr român

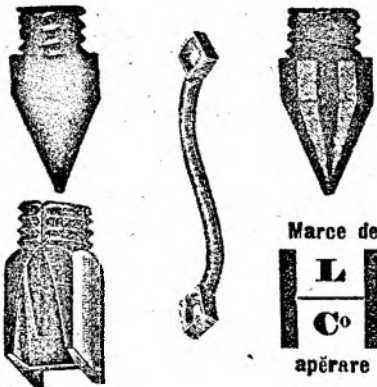
care știe bine limba maghiară, se primește pe timp mai îndelungat numai decât ca adjunct de notar în cancelaria notarială a subscrișului.

Respectivul primește un salariu lunar de 24 coroane, viptul întreg, quartir și luminat.

Reflectanții să se adreseze la subscrișul. [6] 1—2

Ioan Bunea,

notar în comuna Cacova, p. u. Olat, comit. Sibiiului.

Cuie de copite

simple și provăzute cu fășii de oțel.

Cuie originale de Berlin
cu marca de apărare **H**

pentru cai de călărit: 100 buc. cor. 3.60
pentru cai de povară: 100 buc. cor. 4.60

Prețuri-curente asupra tuturor cuielor de copite se trimit gratis.

Carol F. Jickeli
in Sibiu. [8] 3—3

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

Incrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui

Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și mușchilor corpului omenesc.

Prețul:

1/1 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu ma ca de mai sus se capătă în toate farmaciile drogueriile.

[32] 10—15

Deposit principal:

Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Kwizda.

Fluidul turiștilor

Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:

1/2 flacon cor. 1.20.

Marca de text, eti cheta și embalagiu!

scutite prin lege.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a *Ardealului*, și cu deosebire *Munții-Apuseni*, patria lui *Horla* și *Iancu*, să citească scrierile lui *Silvestru Moldovan* anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt facute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarurile noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„*Liga română*”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriție a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl *Silvestru Moldovan* a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comanda se pot face la

Librăria W. Krafft.

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„.....toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase să-'mi socot —
Cu mîntea mea,,

in

peste 20 variante,
care de care
mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„**Tipografia**”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.